

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень. Головний редактор* В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, Н. Тарасенко, В. Ворошилов, І. Рудь, Ю. Якименко. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 30
(12 травня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	10
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	17
ПОЛІТИКА.....	29
ЕКОНОМІКА.....	34
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	39

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Зустріч «нормандської четвірки» у Берліні 11 травня 2016 р.

Міністри закордонних справ Німеччини, Франції, Росії та України знову зустрілися для консультацій у Берліні – у резиденції зовнішньополітичного відомства ФРН «Віллі Борзиг». Це вже XII раунд за час, що минув після підписання «другої частини» мінських угод у лютому 2015 р. І цього разу зусилля учасників «нормандської четвірки» були спрямовані на виведення мирного процесу на Донбасі з глухого кута.

Зокрема, у Берліні розглядали два блоки проблем: дотримання перемир'я в зоні збройного конфлікту в Україні та умови для проведення місцевих виборів на Донбасі.

За результатами зустрічі глав МЗС «нормандської четвірки» міністр закордонних справ України П. Клімкін поінформував, що українська сторона запропонувала план реалізації мирних домовленостей. Він передбачає створення зон безпеки, розмінування територій і моніторинг кордону. «Ми запропонували триступеневий план, який містить організацію низки баз для СММ, з яких можна буде контролювати кордон. Забезпечення розміщення відповідного обладнання, щоб контролювати точки ризику, зокрема автомобільні та залізничні дороги, і, звичайно, розмістити представників ОБСЄ на пунктах пропуску з нашого боку, а також деякі інші деталі», – сказав П. Клімкін.

Також глава українського МЗС наголосив, що для України існують аспекти, які не підлягають обговоренню – за даними позиціями офіційний Київ не має наміру йти на поступки. «Не можемо говорити про вибори, допоки не буде гарантована безпека. Без неї не може бути підготовчого періоду як до місцевих виборів, так і після. Також для їхнього проведення необхідний повний контроль міжнародних спостерігачів та абсолютна безпека для кожного учасника виборів. Ми не змогли домовитися по ключових тезах цього питання. Будемо продовжувати шукати консенсус», – наголосив П. Клімкін.

За словами міністра, російська сторона пропонувала свої варіанти виборчого законодавства. При цьому глава МЗС РФ С. Лавров наполягає на наданні Донбасу особливого статусу. «Я сказав Лаврову, що ми здатні самі написати українське законодавство. Ніякі поради нам не потрібні», – заявив П. Клімкін.

Зі свого боку міністр закордонних справ Німеччини Ф.-В. Штайнмайєр заявив, що на зустрічі міністрів закордонних справ у Берліні у нормандському форматі досягнуто істотного поступу в питаннях безпеки на Донбасі, та загальний її результат, у найкращому разі, неоднозначний.

За його словами, четверо голів МЗС – Німеччини, України, Росії і Франції – узгодили ряд конкретних заходів, серед яких розведення військових підрозділів уздовж лінії контакту і створення там демілітаризованих зон чи припинення військових навчань неподалік лінії контакту. Виконання цих заходів має проконтролювати спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в

Україні.

Але, зазначив Ф.-В. Штайнмайер, крім цього поступу в питанні безпеки, зустріч не принесла прориву в політичному процесі, тобто в питанні місцевих виборів на окупованих частинах Донбасу та умов для проведення цих виборів.

У цьому контексті політичні експерти відзначають, що Захід посилює тиск на обидві сторони, передусім на Київ, вимагаючи неухильно дотримуватися виконання мінських угод, зокрема проведення виборів на непідконтрольних Україні територіях.

Так, перед початком зустрічі глава відомства німецької дипломатії знову наголосив, що відсутність прогресу на переговорах «підриває легітимізацію мінського процесу, а головне – приховує у собі ризик повторної ескалації конфлікту». І хоча посередники докладають чимало зусиль для досягнення прогресу в переговорах, однак справа просувається повільно.

Також політичні експерти застерігають щодо небезпеки ситуації, яка склалася: якщо сторони не досягнуть згоди, то це може покласти край мінським домовленостям.

На думку посла України в Німеччині А. Мельника, «конкретним кроком вперед було б довгострокове припинення вогню, котре постійно порушується. Оскільки для нас ідеться про три важливі теми: безпека, безпека і ще раз безпека, то маємо нарешті збільшити швидкість. І якщо "нормандській четвірці" не вдасться забезпечити довгострокове припинення вогню і поліпшити ситуацію у регіоні загалом, то це поставить під знак питання весь миротворчий процес», – зауважив посол України в Німеччині.

Загалом же експерти констатують, що, хоча німецька та французька сторони намагаються спонукати українських і російських учасників переговорів іти на зближення, поки цього зробити не вдається. Проблема – у відмінності підходів. Зокрема, Росія наполягає на політичних аспектах мінських угод – децентралізації України та конституційній реформі, ухваленні законів про амністію і процедурі проведення виборів на території, яка сьогодні підконтрольна угрупованням «ДНР» і «ЛНР».

Натомість Україна домагається надійного і тривалого припинення бойових дій, що мало б дати змогу Верховній Раді ухвалити рішення про політичні аспекти врегулювання ситуації на Донбасі (*Radio «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2016. – 11.05; *Минпром* (<http://www.minprom.com.ua>). – 2016. – 11.05; *Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2016. – 11.05).

Верховна Рада ухвалила законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Генеральної прокуратури України»

Верховна Рада ухвалила за основу і в цілому законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Генеральної прокуратури України» (реєст. №4645), що дозволяє призначати Генеральним прокурором особу без вищої юридичної освіти. Закон підтримали 258 голосами, передає кореспондент УНН.

Ним пропонується дозволити призначати Генпрокурором громадянина, який має вищу освіту, досвід роботи в галузі не менше п'яти років.

Пропонується також виключити з умов для призначення Генпрокурором норму про необхідність мати вищу юридичну освіту, якої немає, до прикладу, Ю. Луценко, який, як вважається, є одним із претендентів на посаду.

Чинне законодавство передбачає, що Генеральним прокурором України може стати лише особа, яка має повну юридичну освіту та досвід роботи в галузі не менше десяти років.

Законопроект дозволяє реформувати Генпрокуратуру через можливість введення в органи прокуратури фахівців у галузі права без досвіду роботи в прокуратурі.

Вказано, що законопроект дозволяє створити генеральну інспекцію, яка буде чистити корумповані кадри прокуратури.

Зазначається також, що законопроект урегульовує законодавчу колізію, яка виникла після 15 квітня 2016 р., коли усі розпочаті розслідування, у тому числі і справа Майдану, мають бути передані до Державного бюро розслідувань, що знаходиться у стадії формування. Пропонується розслідування, розпочаті не більше двох років назад, розслідувати слідчими Генеральної прокуратури України.

Законопроект відтерміновує до 15 квітня 2017 р. набуття чинності прокурорським самоврядуванням. Реальне прокурорське самоврядування може запрацювати лише після якісного оновлення кадрів. Таку позицію підтримують громадські активісти, європейські партнери та США (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570367-vr-ukhvalila-zakonproekt-scho-dozvolit-yu-lutsenku-ocholiti-gpu-dopovnenno>). – 2016. – 12.05).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, ст. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ, канд. ист. наук

Общественно-политическая ситуация на Закарпатье в отзывах СМИ

Одним из наиболее резонансных событий в Закарпатье последних дней стало то, что 6 мая глава Закарпатской ОГА Г. Москаль обратился к Премьеру В. Гройсману с просьбой подать Президенту представление о его освобождении от должности. Причиной этого Г. Москаль назвал противодействие его борьбе с «сигаретной мафией», занимающейся контрабандой табачных изделий в страны ЕС, с использованием при этом влияния украинских политических деятелей и руководителей отдельных ведомств.

Также он объяснил это решение политическими тенденциями в Киеве с целью, по мнению чиновника, сохранить влияние экс-«регионалов» в Закарпатье, чтобы восстановить там «теневые схемы». «Цена вопроса – сохранение в должности председателя ГФС Р. Насирова, контроль над

Закарпатской таможней и расстановка здесь своих руководящих кадров, а также контроль над Закарпатской областью. Это своеобразная плата за поддержку кандидатуры В. Гройсмана в Верховной Раде на должность Премьер-министра, а также за последующие положительные голосования за правительственные законопроекты. В таких условиях считаю свое пребывание на посту главы Закарпатской ОГА невозможным», – отметил Г. Москаль.

В частности, по его словам, в интересах «сигаретной мафии» Государственная фискальная служба назначила начальником Закарпатской таможни помощника-консультанта нардепа В. Пацкана – А. Крымского (в ГФС эту информацию опровергли).

Позже Г. Москаль заявил, что уже с 7 мая уходит в бессрочный отпуск и вернется на пост только тогда, когда на должность начальника Закарпатской таможни вернут В. Колесникова и «когда в Киеве перестанут рассматривать Закарпатье как полигон для политических торгов и экспериментов».

В этой связи обозреватель издания «Деро. Закарпаття» отмечает: «Такой шаг, без сомнения, по расчету Москаля, должен был произвести впечатление. Правда, не совсем понятно, на кого именно. Ибо первое, что хочется спросить у губернатора: почему он обратился именно к Гройсману? Ведь вопрос “назначения-увольнения” губернаторов находится в компетенции Президента, следовательно, вполне логично, что именно Порошенко должен был стать адресатом. Тем более что ранее Москаль по любому более-менее важному поводу обращался именно к нему. Но даже и не в этом дело: если человек хочет уйти с должности – он пишет соответствующее заявление, подает его, куда надо и ждет решения, а не делает из этого события “вселенский обличительный процесс”».

Отсюда делается вывод, что «Закарпатье так и остается полигоном для политических торгов за таможню, одним из фигурантов которых является именно Москаль, который так самоотверженно бросился на защиту “своего” человека. Москаль, на которого так надеялись закарпатцы, не устоял, так как закричал вслух при первом шансе потерять контроль над важной и слишком прибыльной сферой».

Впрочем, в тот же день (6 мая) Премьер В. Гройсман заявил, что не намерен удовлетворять просьбу Г. Москаля о подаче представления на его увольнение, пообещал обратиться в Национальное антикоррупционное бюро Украины и Службу безопасности Украины с требованием проверить заявления Г. Москаля, а самого губернатора с руководством Закарпатской таможни пригласил на встречу.

Уже 7 мая по результатам личной встречи Президент Украины П. Порошенко заявил, что Г. Москаль и дальше будет реализовывать программу по децентрализации и «решительно бороться с контрабандой на Закарпатье».

10 мая Премьер-министр Украины В. Гройсман провел рабочую встречу с главой Государственной фискальной службы Украины Р. Насировым и главой Закарпатской ОГА Г. Москалем. Как сообщает пресс-служба правительства, стороны обсудили вопросы борьбы со злоупотреблениями на таможне, в частности контрабандой, а также изменения системы работы таможни в целом.

Премьер-министр подчеркнул, что во всей системе таможни, начиная с главных департаментов и заканчивая местными таможнями и пунктами пропуска, существуют различные теневые схемы контрабанды, которые недоплачивают в госбюджет десятки миллиардов гривен из-за неуплаты налогов.

Комментируя ситуацию на Закарпатье, В. Гройсман напомнил, что накануне в г. Чоп была осуществлена попытка вывоза высококачественной необработанной древесины за границу, после чего глава Государственной фискальной службы получил провести служебное расследование и наказать виновных. Теперь «идет борьба за пункт пропуска “Тиса”, где идет серьезный поток контрабандных товаров», отметил Премьер.

В. Гройсман подчеркнул, что рассчитывает на то, что местные власти и руководство ОГА возьмет на себя полноту ответственности за порядок на таможне и искоренение так называемых «серых» и «черных» контрабандных схем.

В результате 11 мая Г. Москаль вернулся к исполнению полномочий председателя Закарпатской облгосадминистрации, о чем сообщается на официальном сайте должностного лица.

«Поскольку сегодня (10 мая) начальник Закарпатской таможни В. Колесников вышел из больничного и приступил к работе, я, как и было договорено на встрече с Президентом Украины П. Порошенко, возвращаюсь с кратковременного отпуска и начинаю исполнять полномочия председателя ОГА на следующий день, то есть со среды, 11 мая», – заявил Г. Москаль.

На «гнев» закарпатского губернатора отреагировал и и. о. Генерального прокурора Ю. Севрук. «Если председатель Закарпатской области считает, что там есть проблемы, он должен сам обращаться в таможню и решать этот вопрос. Если будут установлены действия, которые подпадают под признаки Уголовного кодекса в действиях таможенников, мы, безусловно, будем разбираться», – считает Ю. Севрук.

Высказались по данному поводу и закарпатские политологи.

В частности, ужгородский политолог, директор Закарпатского института политических исследований В. Пащенко отмечает: «Зная политический характер Г. Москаля, это однозначно – одна из его удачных пиар-акций, попытка обратить на себя внимание. По моему мнению, это – политический шаг, который никакого отношения к чиновничьей работе не имеет. Есть несколько интересных моментов. Прежде всего, и это почему-то осталось “за кадром”, – с 1 мая вступил в силу новый Закон “О государственной службе”, который для Москаля имеет два прямых следствия. Чиновник после 65 лет не может быть на государственной службе, кроме того, не может совмещать государственную службу с депутатским мандатом. Но у Геннадия Геннадиевича, как он заявляет, с подачи Президента – личный иммунитет. Поэтому заявление об отставке имеет, помимо прочих, и такой месседж: “Вот, мол, я хочу уйти, но меня не пускают”.

Есть и второй интересный момент. Это попытка политических патронов Г. Москаля застолбить себе политическую оппозиционную нишу на Закарпатье. Напомню, у власти на Закарпатье сейчас БПП в коалиции с “Відродженням” и Опоблоком, в оппозиции – ЕЦ и “Батьківщина”. Такой вот расклад сил. В Украине же оппозиционную нишу уверенно занимает сила,

связанная с Саакашвили. Поэтому речь идет о том, чтобы на Закарпатье электорат, который мог бы пойти за Саакашвили, на самом деле пошел за Москалем. Он подается как закарпатский вариант Саакашвили: борется с контрабандой, с вырубками лесов, декоммунизирует регион, режет правдую-матку... Это очень удачный способ вытеснить из этой ниши на Закарпатье Балогу, который тоже в последнее время выступает с критикой в отношении Президента и правительства».

Как отмечает со своей стороны политолог, глава Комитета избирателей Украины на Закарпатье Д. Тужанский, данный скандал на самом деле «не о таможне». «Г. Москаль, на самом деле, не хочет остаться без должности, поэтому и не уходит в отставку. Тем более что сейчас не совсем удачный момент, ведь, кроме переименования улиц, в активе нынешнего губернатора Закарпатья очень мало реальных дел. Но кресло главы ОГА не является сверхпринципиальным для Москаля, а лишь промежуточной должностью, поэтому он уже во второй раз менее чем за год грозит уйти в отставку, на этот раз – публично, – считает Д. Тужанский. – Понятно, что есть в сегодняшнем конфликте и так называемый контрабандный контекст, и борьба за потоки. Всплывают интересные фамилии и взаимосвязи, и это еще один ключ к пониманию природы контрабанды на Закарпатье, где и кем она на самом деле делится. И это точно не на местном уровне, как стало модно трактовать прошлогоднюю июльскую стрельбу в Мукачево. Этот демарш Москаля свидетельствует о большом количестве групп влияния в окружении Президента, а также о том, что сам Г. Москаль и его должность в определенное время могут стать разменной монетой в политических торгах. Это губернатор прекрасно понимает, поэтому и устраивает такие демарши».

Глава Закарпатского облсовета М. Ривис также озвучил на странице в Facebook свое видение ситуации, которая сложилась в последние дни вокруг губернатора Закарпатья. «Не так давно, 5 апреля, депутатским корпусом облсовета единогласно принято обращение к высшему руководству государства относительно передачи широких административно-финансовых полномочий на места (реальную децентрализацию), которое получило резонанс в СМИ. Некоторые масс-медиа даже обвинили нас в сепаратизме. Не прошло еще и месяца, как ситуация с попыткой изменить руководителя Закарпатской таможни без согласования областных депутатов и даже председателя ОГА указывает на то, что у нас де-факто происходит жесткая централизация. А обращение депутатов облсовета в очередной раз было цинично проигнорировано».

Хотелось услышать от Премьера не приглашения председателя ОГА и начальника таможни в Кабмин, а четкий план и график осуществления задекларированной децентрализации. Иначе вынужден констатировать, что надеяться на позитивные изменения к лучшему пожалуй не стоит», – написал М. Ривис.

В данном контексте следует отметить, что обращение депутатов Закарпатского облсовета 5 апреля, о котором упоминает М. Ривис, также вызвало существенный резонанс.

На сессии 49 депутатов из 64 проголосовали за обращение к Президенту, спикеру ВР и правительству с «просьбой предоставить широкие административные и финансовые полномочия органам местного

самоуправления и внести соответствующие изменения в Конституцию Украины».

Результатом «бестолковой политики», осуществляющейся украинской властью, по мнению закарпатских депутатов, стало полное опустошение и расхищение Закарпатья. «Последняя возможность спасти ситуацию на Закарпатье – это немедленно оказать реальную, а не декларативную, полную финансовую и административную независимость органам местного самоуправления», – говорится в обращении.

На первый взгляд, официальное обращение депутатов к центральной власти выглядит абсолютно нормальным, учитывая обещанную Киевом децентрализацию и расширение прав и полномочий регионов. Правда, в этом же тексте обращения закарпатские депутаты ссылаются на результаты референдума 1991 г. Тогда, проголосовав за независимость Украины, 78,6 % жителей Закарпатья высказались за провозглашение Закарпатской области специальной самоуправляемой территорией, субъектом в составе независимой Украины. Именно к результатам этого референдума вот уже почти 25 лет апеллируют «автономно настроенные» закарпатцы.

Впрочем, после незаконного референдума в Крыму и аннексии полуострова, а также разжигания Россией сепаратизма на Донбассе и последующей там военной агрессии Кремля обращение депутатов Закарпатского облсовета выглядит неоднозначно. Так, помимо упоминания результатов референдума 1991 г., в тексте обращения идет речь и об аналогичном обращении облсовета 1992 г.

Масла в огонь добавило и то, что автором такого политического посыла к власти стал лидер местного Оппозиционного блока и губернатор области времен В. Януковича А. Левида.

Сам же он прокомментировал ситуацию следующим образом: «В условиях децентрализации, которая была заявлена, 16 крупнейших предприятий, на которых работает около 15 тыс. людей, которые платят налоги на разные уровни, около 0,5 млрд грн переведены во Львовскую область! Сегодня в каждой области из госбюджета выделены миллиарды на строительство дорог, в Закарпатской – ноль. Не говоря уже о том, что пограничное Закарпатье до сих пор не включили в таможенный эксперимент, где предусмотрено сверхплановые поступления платежей направлять на развитие дорог региона. И таких много примеров. Пока заявления высшего руководства государства, к сожалению, расходятся с реальными делами, а из области пытаются сделать некий бесправный сельский совет», – считает экс-губернатор Закарпатья.

Свое отношение к обращению выразил также депутат от «Батьківщини» А. Шекета, который сразу заявил о том, что в тексте ни в коем случае не идет речь о сепаратистских настроениях. «Этот документ – декларативный. То есть он ни на что не влияет. Им хотелось напомнить власти, что надо делиться полномочиями с местными органами. Ибо мы знаем, что есть проблемы, например, с лесом – все решают в Киеве, с налоговой – все во Львове, железная дорога находится в Закарпатье, а руководит Львов. Этот документ сугубо теоретический, который показывает, что было желание и тогда, и сейчас иметь больше полномочий местным органам, но, конечно, в составе Украины. Поэтому большого сепаратизма в этом я не вижу», – считает

А. Шекета.

Не согласен с тем, что в обращении звучат сепаратистские нотки и Д. Ман, депутат от «Солидарности»: «Текст обращения вопроса сепаратизма не касается ни в коем случае. Депутаты отметили необходимость провести реальную децентрализацию, и... мы еще раз акцентировали на этом внимание. Отдельные СМИ распространили текст обращения, который не соответствует реальности... За текст голосовали все политические силы совета. Как патриот государства и в то время, когда у нас война, заявляю: сепаратизма быть не может».

Комментируя данное решение, депутаты Закарпатского облсовета в один голос заявляют о том, что никогда бы не пошли на разжигание сепаратизма на Закарпатье после незаконной аннексии Крыма и военной агрессии России на Донбассе. Голосование 5 апреля за обращение к Президенту, спикеру, Премьеру и нардепам называют ошибкой.

Объясняют же возникновение этой ошибки тем, что голосование по данному обращению было пакетным вместе с еще тремя вопросами-обращениями к центральной власти: о порядке предоставления специальных разрешений на пользование недрами, о внесении изменений в ст. 122 Земельного кодекса Украины и о необходимости урегулирования вопроса таможенного оформления грузов на территории Закарпатской области. По словам многих депутатов, они просто не читали текст обращения, так как Закарпатский облсовет регулярно принимает такие решения, но в Киеве делают вид, что их не замечают. Поэтому депутаты не придали значения данному голосованию, мол, все равно в Киеве не отреагируют.

Данным обращением «мы хотели напомнить Президенту, Премьеру и Председателю ВР, что они все декларировали внедрение децентрализации, обещали полномочия на местах. Сейчас мы этого требуем. Наша область сейчас экономически зажата, поэтому просим их дать нам вот ту обещанную самостоятельность, чтобы область могла развиваться. А то, что кто-то перекрутил это обращение – это провокация. Это может быть выгодно нашим политическим оппонентам или тем “ДНР” и “ЛНР”, которые уже не впервые пытаются убедить всю Украину, что Закарпатье стремится к автономии. Но это откровенная ложь», – резюмирует председатель Закарпатского облсовета М. Ривис.

В этой связи политолог Т. Чорновил утверждает, что Закарпатье уже много лет добивается права на самостоятельность. «Идет дискуссия о децентрализации, Рада готовится принять изменения в Конституцию. Логично именно сейчас присылать в центр свои предложения. Но Закарпатье всегда играло на автономии. И, вполне возможно, они могли под шумок, вместо децентрализации, поднять шум вокруг полной самостоятельности. Не зря же они в 1991 г. уже проводили отдельный референдум по отделению, – заявил он. – Это проба на прочность, как отреагирует Киев».

Еще дальше в своих выводах идет глава Ужгородской организации украинских националистов «Карпатская Сечь» Т. Деяк, который прогнозирует, что, вслед за требованием о расширении прав Закарпатской области регион может поставить вопрос об отделении от Украины. «Депутаты акцентируют на исключительно экономической стороне законопроекта, однако это только первый, самый важный шаг, за которым последует

территориальное отделение. Наглость закарпатских нардепов не сравнится даже с деятельностью сепаратистов в Донецке и Луганске... Закарпатье в силу своего географического расположения является чуть ли не наиболее лакомым куском, и о царствовании в нем мечтает не один чиновник, контрабандист и даже государство», – заявляет Т. Деяк.

Следует отметить, что после волны общественного возмущения проверкой документа на наличие сепаратистских настроений пришлось заняться сотрудникам СБУ. «Содержание проекта обращения сознательно исказили определенные враждебные Украине силы, – выяснил в ходе расследования начальник управления СБУ в Закарпатской области О. Воеводин. – Предварительный анализ обращения, опубликованного на официальном сайте областного совета, показал, что его текст не содержит призывов к изменению границ территории или государственной границы или нарушение порядка, установленного Конституцией. Вместе с тем управление проводит углубленную проверку обстоятельств, которые способствовали принятию этого документа, особенно возможной причастности к этому процессу определенных внешних сил, пытающихся исказить понятие децентрализации и разыграть сценарий так называемой федерализации Украины».

Остудить пыл депутатов попробовал и губернатор Закарпатья Г. Москаль. Он подал в суд иск, в котором просит признать результат «закарпатского референдума» 1991 г. таким, что не имеет юридической силы. «Я очень рад, что заявление облрады получило такой резонанс и заставило детально разобраться в теме, – сообщил Г. Москаль. – В ходе сбора доказательств всплыли документы, которые свидетельствуют, что так называемое областное волеизъявление было обычным политическим мошенничеством. Надеюсь, что после обнародования документов жители Закарпатья должны оценят инициаторов того референдума, которые по заказу КГБ и коммунистов взбудоражили общество. После решения суда результат референдума можно будет выбросить на свалку истории Закарпатья».

В целом же обозреватели констатируют, что закарпатскому политику не чуждо желание побороться за перераспределение сфер влияния и полномочий, о чем свидетельствуют, в том числе, и заявление об отставке Г. Москаля, и обращение депутатов Закарпатского облсовета от 5 апреля...

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада України за ініціативи Голови Верховної Ради А. Парубія підтримала постанову щодо вшанування жертв геноциду кримськотатарського народу.

11 травня 2016 р. А. Парубій напередодні Дня пам'яті депортації кримських татар у 1944 р., яка вшановується в Україні 18 травня, виступив з ініціативою внести на голосування проект постанови про вшанування жертв геноциду кримськотатарського народу та засудження порушень Російською Федерацією прав і свобод кримськотатарського народу.

Звернення адресоване Організації Об'єднаних Націй, Європейському

парламенту, Парламентській асамблеї ОБСЄ, світовим лідерам і членам міжнародного співтовариства.

Відповідне рішення підтримало 240 народних депутатів. Голова Верховної Ради подякував депутатам за результативне голосування та зазначив, що парламент ухвалив відповідальне політичне рішення (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 10.05*).

***

У фракції «Батьківщина» не голосуватимуть за законопроект щодо змін до закону про прокуратуру, однак передбачають, що в парламенті знайдуться голоси для ухвалення цього документа. Про це в ефірі 5 каналу заявив народний депутат від фракції «Батьківщина» С. Євтушок, передає УНН.

«“Батьківщина” за це голосувати не буде. Ми дивилися міжнародну практику, дискутували на засіданні фракції, бачимо висновки міжнародних експертів, тому очевидно, що ми підтримувати такі зміни не будемо. Не має права людина без юридичної освіти керувати органом, який забезпечує верховенство права в Україні», – сказав парламентар.

Нагадаємо, до ВР внесли черговий законопроект щодо критеріїв для призначення Генпрокурора. Так, пропонується дати змогу призначати Генпрокурором громадянина, який має вищу освіту, досвід роботи в галузі не менше п'яти років. Діюче законодавство передбачає, що Генеральним прокурором України може стати лише особа, яка має повну юридичну освіту та досвід роботи в галузі не менше 10 років.

Пропонується також виключити з умов для призначення Генпрокурором норму про необхідність мати вищу юридичну освіту, якої немає, наприклад, Ю. Луценко, який, як вважається, є одним із претендентів на посаду.

Законопроект дає можливість створити генеральну інспекцію, яка «чиститиме» корумповані кадри прокуратури.

Зазначається також, що законопроект урегулює законодавчу колізію, яка виникла після 15 квітня 2016 р., коли всі розпочаті розслідування, у тому числі і справа Майдану, мають бути передані до Державного бюро розслідувань, що перебуває у стадії формування. Пропонується розслідування, розпочаті не більше двох років назад, розслідувати слідчими Генеральної прокуратури України (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570251-batkivschina-ne-golosuvatime-za-proekt-zmin-do-zakonu-pro-prokuraturu>). – 2016. – 11.05*).

***

Депутат Верховної Ради от фракції «Народный фронт» А. Геращенко призывает ввести в Украине контроль за телеканалами, аккредитацией журналистов, а также организовать возможность блокировки интернет-ресурсов. В то же время интернет-портал «Миротворец», работу которого связывают с А. Геращенко, опубликовал персональные данные журналистов, которые аккредитовались для работы в так называемой «Донецкой народной республике» ([http://korrespondent.net/ukraine/politics/3680799-heraschenko-pryzval-](http://korrespondent.net/ukraine/politics/3680799-heraschenko-pryzval)

uzhestochyt-kontrol-nad-smy-v-ukrayne).

На сайте этих журналистов обвиняют в «сотрудничестве с боевиками». При этом в список попали представители ведущих украинских и мировых СМИ, в частности журналисты BBC, Independent, Bloomberg, CNN, Reuters и прочих изданий.

«Не знаем, какие последствия будут после публикации этого списка, но знаем наверняка: опубликовать его необходимо исходя из того, что эти журналисты сотрудничают с боевиками террористической организации. Это общественно значимая информация, и мы, граждане Украины, должны ее знать», – отметили на сайте.

Ряд ведущих украинских и иностранных журналистов подписались под заявлением о недопустимости публикации сайтом «Миротворец» персональных данных тех представителей СМИ, которые получали аккредитацию на оккупированных территориях.

Из-за публикации личных данных журналистов Украине могут грозить иски. Более того, Комитет защиты журналистов в Нью-Йорке уже готовит заявление по этой ситуации. Об этом на своей странице в Facebook сообщила М. Гонгадзе (*Korrespondent.net* (<http://www.korrespondent.net>). – 2016. – 10.05).

***

Народні депутати відмовилися проголосувати за законопроект про відкритість роботи парламенту. Це говорить про нездатність коаліції приймати європейські рішення. Таку думку висловила депутат фракції «Народний фронт» В. Сюмар (http://gazeta.ua/articles/politics/_syumar-zayavila-pro-kines-chinnogo-parlamentu/697250).

«Абсолютно абсурдна позиція, коли влада, яка вважається демократичною та проєвропейською, не хоче приймати закони, спрямовані на відкритість. Це є серйозною проблемою для цього парламенту. А також зайвим свідченням для багатьох, чому наближається кінець цього парламенту», – зазначила В. Сюмар.

Лише 128 із 234 депутатів коаліції підтримали проект закону про відкритість і доступ до інформації про діяльність Верховної Ради, її комітетів та депутатів. Таким чином, цей парламент нездатний приймати «зрозумілі закони з європейськими підходами». Коаліція ж не є проєвропейською, вважає депутат. «Тоді очевидно, що у критиків парламенту з'являється дуже багато аргументів щодо дієздатності цієї Ради», – додала вона (*Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Фракція «Блок П. Порошенка» голосуватиме за створення тимчасової слідчої комісії з розслідування ситуації стосовно офшорів, але за умови розгляду всіх подібних випадків з 1991 р. Про це заявив народний депутат від фракції БПП А. Герасимов.

«Наша фракція повністю підтримує створення тимчасової слідчої комісії щодо офшорів, але за однієї умови: ми маємо розглянути всі випадки використання офшорів за всю історію нашої країни», – зазначив він.

Нагадаємо, у базі даних з інформацією про власників офшорів у різних країнах світу – «панамських документах» – налічується 643 українські власники офшорів (*УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 10.05*).

***

10 травня голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Г. Немиря закликав Кабінет Міністрів України надати парламенту звіт про виконання рекомендацій парламентських слухань щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб.

«Користуючись присутністю на засіданні першого віце-прем'єр-міністра, хотів би підкреслити, що до 1 червня 2016 р. уряд має надати парламенту звіт щодо виконання рекомендацій парламентських слухань щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», – сказав він під час засідання погоджувальної ради керівництва Верховної Ради.

Крім того, голова комітету нагадав, що вже чотири місяці діє закон про забезпечення прав і свободи внутрішніх переселенців, але, «на жаль, за ці чотири місяці жодний нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів не приведено у відповідність до цього закону». У цьому зв'язку він висловив сподівання, що ця ситуація буде виправлена вже найближчим часом (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 10.05*).

***

Відбулося засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Під час засідання в середу, 11 травня, члени комітету рекомендували парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України) (реєстр. № 433), внесений народними депутатами А. Білецьким, І. Луценком, О. Петренком, і створити робочу групу для його підготовки до другого читання.

Було рекомендовано прийняти за основу та в цілому проект закону про внесення змін до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» (щодо надання притулку бездомним особам) (реєстр. № 3833), внесений народними депутатами Б. Розенблатом, І. Мельничуком, Д. Лубінцем, Ю. Гарбузом, А. Гордєєвим, Р. Чубаровим. Члени комітету також наголосили, що, оскільки зазначеним законопроектом відповідні зміни пропонується внести лише до ст. 6 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», то відповідно до вимог законодавчої техніки це слід відобразити у його назві.

Комітет з прав людини рекомендував профільному Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування не підтримувати запропоновані урядом зміни щодо особливостей проходження державної служби в секретаріаті уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а підтримати положення проекту закону про внесення зміни до Закону України «Про державну службу» щодо

особливостей проходження державної служби в секретаріаті уповноваженого Верховної Ради України з прав людини № 4311, внесений народним депутатом України Ю. Луценком, як такий, що сприяє забезпеченню незалежної діяльності цього інституту та дасть змогу запобігти втручанню в його роботу з боку будь-яких державних органів.

Було заслухано інформацію щодо приведення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантії дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» (№ 921-VIII від 24.12.2015 р.).

За словами заступника міністра з питань окупованих територій Г. Туки, уряду потрібен ще тиждень для надання остаточного звіту.

Присутні наголосили на необхідності розробки державної стратегії щодо захисту прав і свобод внутрішньо переміщених осіб і звернули увагу на недостатнє ресурсне й кадрове забезпечення новоствореного Міністерства з питань окупованих територій (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 11.05*).

***

На засіданні Комітету з питань економічної політики за участі першого віце-прем'єр-міністра, міністра економічного розвитку України С. Кубіва розглянуто ряд законопроектів Кабінету Міністрів України.

Законопроекти мали на меті внесення змін до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації». Зокрема, проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації” щодо деяких об'єктів сільськогосподарської та транспортної галузей» (реєстр. № 4536) було рекомендовано Верховній Раді України прийняти в першому читанні за основу.

Проект закону України «Про внесення зміни до Закону України “Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації”» (реєстр. № 4594) (щодо збереження у державній власності акцій публічного акціонерного товариства «Українська залізниця») рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу та в цілому.

Проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації” щодо виключення підприємств паливно-енергетичного комплексу з переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, але можуть бути корпоратизовані» (реєстр. № 4525) рекомендувати Верховній Раді України прийняти в першому читанні за основу (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 11.05*).

***

У Комітеті з питань охорони здоров'я відбулися слухання на тему: «Сімейна медицина – шанс на здоров'я та значне зменшення особистих витрат на лікування».

У слуханнях узяли участь народні депутати, представники Адміністрації

Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, інших зацікавлених міністерств і відомств, Національної академії медичних наук України, вищих медичних навчальних закладів, регіональних департаментів і управлінь охорони здоров'я та центрів первинної медико-санітарної допомоги, міжнародних і громадських організацій, а також медичні фахівці, науковці, експерти та представники ЗМІ.

З досвіду розвинутих країн відомо, що понад 80 % проблем із здоров'ям людини можна розв'язувати на первинному рівні охорони здоров'я. Саме тому розвиток первинної медико-санітарної допомоги став для багатьох країн виходом з кризової ситуації в системі медицини.

На сьогодні первинна медико-санітарна допомога, як основа будь-якої системи охорони здоров'я, опікується профілактикою й задовольняє близько 80–90 % потреб населення в медичній допомозі, а також вважається раціональною з погляду економіки, потребуючи лише до 30 % ресурсів галузі охорони здоров'я в цілому. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) у головному стратегічному документі «Здоров'я для всіх у ХХІ столітті» визначила розвиток первинної медико-санітарної допомоги на принципах сімейної медицини одним з важливих завдань для європейських країн.

Системи первинної медико-санітарної допомоги в різних країнах є різними залежно від історичних умов розвитку, однак більшість з них базується на принципах загальної практики – сімейної медицини.

Нині в більшості держав світу частка лікарів загальної практики – сімейної медицини серед усіх лікарів становить від 30 до 50 %. Їхня питома вага найбільша у Франції – 54 %, а найменша в Іспанії – 15 %, у США кількість лікарів ЗПСМ становить 39 %. У Європі на 100 тис. населення в середньому припадає 68 сімейних лікарів (від 47 в Голландії до 115 в Бельгії).

З метою забезпечення зниження рівня захворюваності, інвалідності та смертності населення в Україні в 2011 р. було розпочато комплексну реформу медичної галузі, провідне місце в якій було відведено налагодженню ефективного функціонування системи надання населенню доступної і високоякісної первинної медичної допомоги на засадах сімейної медицини.

Для створення законодавчої та нормативно-правової бази для реалізації реформ було розроблено та ухвалено значну кількість нормативно-правових актів – законів України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України, наказів МОЗ України, ряду методичних рекомендацій.

Зокрема, було внесено відповідні зміни щодо вдосконалення надання медичної допомоги до Основ законодавства України про охорону здоров'я, де було дано визначення первинної медичної допомоги, що базується на засадах загальної практики – сімейної медицини, і прописані основні права та обов'язки сімейних лікарів, а також ухвалено Закон України «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві», що дав старт реформуванню первинної ланки медичної допомоги на засадах загальної практики – сімейної медицини в чотирьох пілотних регіонах. Для забезпечення раціонального фінансування заходів з реформування первинної медичної допомоги було внесено відповідні зміни до Бюджетного кодексу України, згідно з якими з 1 січня 2011 р. видатки на функціонування

сільських закладів охорони здоров'я (дільничних лікарень, медичних амбулаторій, ФАПів і фельдшерських пунктів) були віднесені до видатків, що здійснюються з районних бюджетів та бюджетів міст республіканського АР Крим та обласного значення.

Водночас, починаючи з 2012 р., у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації та закладах післядипломної освіти були запроваджені цикли спеціалізації з фаху «Загальна практика – сімейна медицина» для перепідготовки (підвищення кваліфікації) лікарів-спеціалістів реорганізованих закладів охорони здоров'я, які мали працевлаштовуватися на посади лікарів з фаху «Загальна практика – сімейна медицина», за затвердженою МОЗ України програмою за очно-заочною формою навчання з використанням дистанційних методів підготовки, у тому числі через мережу Інтернет.

Однак, незважаючи на створене законодавче підґрунтя у цій сфері та вжиті заходи щодо практичної реалізації приписів законодавства, після завершення зазначеного вище пілотного проекту мережа закладів первинної медичної допомоги й досі не сформована належним чином і не забезпечує потреб населення у якісній та доступній первинній допомозі.

За даними МОЗ України, на сьогодні на більшості територій створено 565 центрів первинної медичної (медико-санітарної) допомоги. Однак загальна потреба в таких закладах по Україні становить не менше 720. При цьому у 2015 р., за даними МОЗ України, лікарями загальної практики – сімейними лікарями працювало 13 336 осіб, що становить лише 50 % від наявної потреби в зазначених фахівцях. Крім того, у 2015 р. налічувалося 380 сільських лікарських амбулаторій, у яких жодна посада не заміщена лікарем (основним працівником), та 645 ФАПів без середнього медичного персоналу.

Учасники слухань у комітеті зазначили, що запровадження сімейної медицини в Україні відбувається повільно й несистемно. Тож в умовах катастрофічного погіршення стану здоров'я народу України та наявних викликів сьогодення, зокрема у вигляді триваючого збройного конфлікту на Сході України, необхідно вжити невідкладних заходів з метою завершення розпочатого реформування розвитку в Україні первинного рівня медичної допомоги та розвитку повноцінного інституту сімейної медицини, що відповідатиме кращим міжнародним стандартам і дасть змогу забезпечити на належному рівні всі потреби населення в первинній медичній допомозі.

Під час слухань було заслухано доповіді щодо стану впровадження сімейної медицини в Україні та формування національної моделі первинної медичної допомоги, досвіду окремих регіонів та Києва в реформуванні первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної практики – сімейної медицини, а також досвіду роботи сімейних амбулаторій і окремих фахівців у цій сфері, у тому числі приватних лікарів первинної ланки.

За результатами розгляду винесеного на порядок денний питання членами комітету було ухвалено за основу проект Рекомендацій слухань, у якому визначено важливі кроки, які сприятимуть удосконаленню умов надання первинної медичної допомоги населенню України та подальшому просуванню реформи української медицини (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 11.05*).

***

Керівник української делегації в ПАЧЕС Л. Денісова взяла участь у 46-му засіданні Комітету з культури, освіти та соціальних питань щодо проблем біженців у регіоні ОЧЕС (м. Стамбул, Турецька Республіка).

Під час засідання російською стороною було внесено поправки до окремих пунктів рекомендацій, які значно звужували права біженців.

Українська сторона висловила свою незгоду щодо запропонованих змін. Думку української делегації було підтримано грузинськими колегами. У результаті було прийнято рішення поставити на голосування проект резолюції, внесений секретаріатом, а всі можливі поправки розглянути на черговій сесії Генеральної Асамблеї, яка відбудеться наприкінці червня в Москві.

Л. Денісова зазначила, що Україна й надалі готова брати участь у пошуку можливостей розв'язання проблем біженців, відстоювати права та основні свободи людини, а також сприяти політичній і соціальній стабільності ***(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 11.05).***

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Робочий візит Президента П. Порошенка до Великої Британії, який анонсувався на 11–12 травня, перенесено у зв'язку із ситуацією, що склалася довкола обрання нового Генерального прокурора, та несхваленням парламентом законів, необхідних для продовження співпраці з Міжнародним валютним фондом.

«Зараз це ті реформи, які потрібні країні. Це той випадок, коли внутрішня політика вносить корективи в міжнародну діяльність. Я продовжу консультації з депутатами», – прокоментував П. Порошенко рішення перенесення візиту ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 10.05).***

***

Президент П. Порошенко підписав Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Генеральної прокуратури України.

Відповідний Закон було прийнято Верховною Радою в четвер та направлено на підпис главі держави ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 12.05).***

***

Президент П. Порошенко привітав особовий склад прикордонної служби і працівників воєнної прокуратури, які здійснили успішну операцію зі знайдення колекції із 17 найцінніших картин Рубенса, Тінторетто, Пізанелло, Карото і Мантенї, викрадених з міського музею у Вероні.

«Ці картини – зірки колекції музею Верони. Сьогодні ця блискуча операція нагадує світу про те, як ефективно Україна запроваджує боротьбу і з

контрабандою, включаючи контрабанду витворів мистецтва, а також боротьбу з корупцією», – наголосив П. Порошенко.

Президент зауважив, що загальна вартість цієї колекції згідно з документами, які були надані прикордонною службою і військовою прокуратурою, на сьогодні перевищує 16 млн євро. «Безумовно, такими ефективними діями ми не лише зберегли світову цінність цих полотен, але і підтвердили на належному рівні престиж України», – підкреслив Президент і звернувся до керівництва цих відомств надати пропозиції щодо відзначення осіб, задіяних у здійсненні цієї операції.

Глава держави також подякував за те, що всі задіяні співробітники дотримувалися режиму таємності й не допустили витоку інформації, що дало змогу не допустити зміни маршруту перевезення цих витворів мистецтва.

Президент доручив заступнику глави Адміністрації Президента України К. Єлісєєву зв'язатися з італійськими партнерами та запросити експертів для підтвердження автентичності полотен і узгодження формальностей, пов'язаних з їх передачею.

Голова Державної прикордонної служби України генерал-полковник В. Назаренко доповів про завершення активної фази спеціальної операції із вилучення на кордоні України колекції дорогоцінних картин. Операція проводилася на виконання доручення і плану, який було затверджено Президентом. До проведення операції було залучено обмежене коло осіб.

За його словами, 6 травня 2016 р. спільною слідчо-оперативною групою в Одеській області, за 1,5 км від державного кордону, при підготовці до переправи на територію Молдовської Республіки, було затримано 17 картин, які мають велику історичну й художню цінність. Операція проведена в найкоротший термін. 7 травня було проведено мистецьку експертизу і встановлено, що ці картини – оригінали.

В. Назаренко нагадав, що 11 листопада 2015 р. з міського музею Кастельвеккьо у м. Верона (Museo Civico di Castelvechio) було викрадено 17 найцінніших картин старих майстрів – Рубенса, Тінторетто, Пізанелло, Карото і Мантенї.

Зі свого боку директор департаменту оперативно-розшукової діяльності ДПС П. Цигикал повідомив, що операція, яку проводили правоохоронці Італії, мала назву «Близнюки», оскільки в крадіжці цих творів були задіяні брати – один з яких був охоронцем у музеї. Злочинці зімітували напад на охорону та здійснили крадіжку. Вони виконували замовлення, яке отримали з одного з регіонів Росії, імовірно від одного з приватних колекціонерів з Чечні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Завдання влади, громадського середовища та суспільства сприяти досягненню енергонезалежності України. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи Другий Форум енергоефективного партнерства «Енергосервіс: інвестиції в енергоефективність бюджетної сфери та переваги для житлових будівель» у четвер, 12 травня.

«Наше з вами завдання – стати повністю енергонезалежною державою. У нас достатньо наших ресурсів, достатньо наших можливостей, які

дозволять нам бути абсолютно енергонезалежними, розвивати альтернативну енергетику, робити багато речей щодо заміщення традиційних джерел енергії. Я вірю у те, що ми зробимо це у середньостроковій перспективі», – заявив В. Гройсман.

Глава уряду зауважив, що в Україні достатньо неефективно використовуються наявні ресурси. Зокрема, за його словами, Україна у 6 разів поступається Польщі за показником енергоефективності. «Це означає, що у нас є широке поле діяльності», – зазначив він.

Прем'єр-міністр нагадав, що прийняте напередодні рішення уряду про запровадження єдиної ринкової ціни на газ, а не за контрактами, дасть можливість побороти корупцію у сфері постачання газу, збільшити власний видобуток газу та сприятиме досягненню енергонезалежності країни. «Ті правильні кроки, які робить сьогодні уряд, чесні кроки, з одного боку, захистять тих, хто потребує соціального захисту, а, з іншого боку, дасть можливість до нашої незалежності», – заявив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр зазначив, що у 2014 р. уряд розпочав запровадження нових механізмів енергоефективності. Також Верховна Рада України спільно з Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України, профільним міністерством, Кабінетом Міністрів України, а також експертами та міжнародними партнерами почала формування бази національного законодавства, що «дає можливість запроваджувати абсолютно нові механізми, які дозволять Україні стати енергонезалежною».

В. Гройсман також запевнив у прихильності уряду ідеї досягнення енергоефективності у країні. «Уряд України і я як Прем'єр-міністр будемо надійними партнерами у реалізації цих завдань», – запевнив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.05*).

***

10 травня Прем'єр-міністр України В. Гройсман провів робочу зустріч з головою Державної фіскальної служби України Р. Насіровим і головою Закарпатської обласної державної адміністрації Г. Москалем.

Сторони обговорили питання боротьби із зловживаннями на митниці, зокрема контрабандою, а також зміни системи роботи митниці загалом. «Питання роботи Державної митної служби і питання ефективності надходжень до бюджету від митних платежів є абсолютно актуальним сьогодні і має бути абсолютно публічним на усіх митницях країни», – заявив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр підкреслив, що в усій системі митниць, починаючи з головних департаментів і завершуючи місцевими митницями й пунктами пропуску, існують різні тіньові схеми контрабанди, які не додають до державного бюджету десятки мільярдів гривень через несплату податків. «Це кошти військових, кошти пенсіонерів, кошти освіти, кошти охорони здоров'я, врешті-решт благополуччя кожного українця», – наголосив він.

Схеми контрабанди товарів, що існують на митниці, зокрема брендового одягу, також «вбивають внутрішнього національного виробника», підкреслив глава уряду. Натомість, подолання контрабандних схем сприятиме розвитку вітчизняної промисловості, наголосив він.

«Нам потрібно тут поставити край, – заявив В. Гройсман. – Наше

завдання – спільне: ми маємо навести лад у системі митниці таким чином, щоби усі товари, які перетинають кордон, були розмитнені чесно, без застосування різних підходів, у тому числі заниження митної вартості».

Коментуючи ситуацію на Закарпатті, глава уряду нагадав, що напередодні у м. Чоп була здійснена спроба вивезення високоякісної необробленої деревини за кордон, після чого голова Державної фіскальної служби отримав доручення провести службове розслідування та покарати винних. Наразі «йде боротьба за пункт пропуску “Тиса”, де йде серйозний потік контрабандних товарів», зазначив Прем’єр-міністр.

Глава уряду зауважив, що розраховує на те, що місцева влада та керівництво обласної державної адміністрації візьме на себе повноту відповідальності за порядок на митниці та викорінення так званих сірих і чорних контрабандних схем. «Я би хотів, щоби буквально за місяць ви дали результат для суспільства, громадян, для мене як Прем’єр-міністра, щоби я розумів, що система працює відкрито, публічно, злагоджено», – зауважив він.

Говорячи про майбутні зміни в системі роботи митниці, В. Гройсман зазначив, що буде здійснене технічне переоснащення, зокрема на пунктах пропуску встановлять обладнання для сканування товарів. Також буде удосконалено програмне забезпечення та посилено роботу системи управління ризиками. Крім того, найближчим часом для боротьби з контрабандними схемами буде створено близько 20 мобільних груп за участі співробітників Національного антикорупційного бюро, прикордонних військ, поліції та Державної фіскальної служби.

Глава уряду також зауважив, що продовжуватиме поїздки на митниці.

«Контрабанда має зникнути з порядку денного нашої країни як явище. Розуміючи, що тут є багато викликів, ми маємо бути безкомпромісними і достатньо ефективними», – підкреслив він.

Прем’єр-міністр наголосив, що необхідно провести аналіз усіх кадрових рішень на митницях, що були прийняті до 1 травня, зокрема в останніх числах квітня. «Я думаю, що є призначення, які не личать сьогодні державній митній службі, Державній фіскальній службі», – підкреслив він.

У свою чергу Р. Насіров повідомив, що на виконання доручення за результатами наради щодо проблемних питань функціонування митниці на пункті пропуску через українсько-польський кордон Краковець – Корчова у суботу, 7 травня, з Державної фіскальної служби були звільнені чотири посадовці, які підозрювалися у зловживаннях та участі в контрабандних схемах на митниці.

Прем’єр-міністр зазначив, що відповідальність за зловживання на митниці буде жорсткою. «Застерігаю усіх керівників областей, голів адміністрацій: якщо хтось думає, що він може одного “схемщика” замінити на іншого, то він глибоко помиляється. Так не буде. Має бути тільки публічність, відкритість і ефективність», – підкреслив він (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.05).

***

11 травня Прем’єр-міністр України В. Гройсман провів селекторну нараду за участі голів обласних, Київської міської держадміністрацій, голів обласних рад і міських голів міст обласних центрів. У нараді також

взяли участь віце-прем'єр-міністр України В. Кістіон, віце-прем'єр-міністр України П. Розенко, віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Г. Зубко, міністр Кабінету Міністрів України О. Саєнко, міністр інфраструктури України В. Омелян, міністр освіти і науки України Л. Гриневич.

Учасники наради обговорили питання оформлення субсидій для населення, зокрема в контексті підвищення тарифів на газ і житлово-комунальні послуги, підготовку до закінчення навчального року, стан будівництва, ремонту доріг протягом 2016 р., а також актуальні проблеми регіонів.

Прем'єр-міністр поінформував, що на цьому засіданні уряд затвердив перелік інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку у 2016 р. у розмірі 1,1 млрд грн. Разом з тим залишаються нерозподіленими 1,9 з 3 млрд грн, передбачених у Державному фонді регіонального розвитку на реалізацію інвестиційних проектів і програм регіонального розвитку. У зв'язку з цим Прем'єр-міністр закликав представників областей до кінця травня підготувати пропозиції щодо фінансування необхідних проектів.

«Ми чекаємо ваших пропозицій для того, щоб Міністерство регіонального розвитку будівництва та ЖКГ дуже швидко і чітко опрацювало, ми їх затвердили і кошти були направлені на території і місця», – зазначив він.

В. Гройсман зауважив, що після запровадження єдиної ціни на газ в Україні громадяни мають отримати адресну допомогу для компенсації витрат. У зв'язку з цим перед місцевою владою стоїть питання забезпечити максимально якісне надання субсидій «без зайвої бюрократії і черг». «Питання належної організації процесу призначення субсидій для того, щоби кожна українська родина адресно отримала державну компенсацію, – це питання-пріоритет № 1», – зазначив він.

Глава уряду також закликав розпочати масштабний поточний ремонт доріг в Україні «для того, щоб принаймні зупинити руйнацію дорожнього господарства». «Це наші спільні дороги, ми ними їздимо, ми ними користуємося. Я би дуже хотів, щоби на місцях навіть якості ямкового ремонту приділяли увагу», – зазначив В. Гройсман.

Крім того, Прем'єр-міністр наголосив на необхідності підготовки до закінчення та початку наступного навчальних років. У цьому напрямі він закликав вжити необхідних заходів, зокрема щодо закупівлі шкільних автобусів, підручників і літнього відпочинку дітей у пришкільних таборах.

Глава уряду нагадав, що в рамках розпочатої децентралізації з 1 травня місцева влада України отримала більше повноважень і можливостей. Разом з тим уряд продовжить делегування повноважень на місця та фінансову децентралізацію, запевнив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр зазначив, що взаємодія з місцевою владою буде одним з пріоритетів діяльності уряду. «Хочу запевнити в тому, що уряд був і залишається вашим надійним партнером. Ми будемо встановлювати простий зв'язок для того, щоб ви могли комунікувати з будь-яким міністерством, якщо це потрібно для вирішення найбільш нагальних питань. Для нас найголовніше – не вирішувати за вас, а допомагати вам і не заважати робити справи, – зауважив він. – Моя принципова позиція: ми маємо забезпечити ефективно

вирішення тих завдань, які стоять перед нами, що ставлять люди. Від того, як люди відчують реалії життя, від того ми з вами відчуваємо ті пріоритети, які перед нами стоять». Глава уряду додав, що обговорення актуальних питань відбуватимуться регулярно.

У свою чергу робота місцевої влади має бути спрямована на максимальну взаємодію з громадою та громадянами. «Одне з головних завдань, яке стоїть перед нами, – змінити депресивні умови, в яких живуть люди», – зазначив В. Гройсман (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 11.05).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман доручив Міністерству економічного розвитку і торгівлі, Міністерству фінансів та Міністерству юстиції на наступне засідання уряду винести пропозиції, що дадуть змогу подолати зловживання навколо експорту горіхів в Україні.

«Будь ласка, зараз доручення Міністерству економічного розвитку і торгівлі, Міністерству фінансів, Мін'юсту на наступний уряд винести постанову, яка дасть можливість людям абсолютно спокійно займатися цим видом бізнесу. А щоби тим усім правоохоронним структурам, які використовують цю можливість для власного збагачення, було неповадно навіть наближатися до людей, які нормально займаються своєю роботою», – заявив В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду в середу, 11 травня.

Прем'єр-міністр зазначив, що є багато нарікань щодо різних тіньових схем, що існують на українській митниці. Зокрема, в Україні діє так звана горіхова мафія, «яка сидить на потоках горіхів з тим, щоби не дати можливість на експорт вивозити українські горіхи».

У зв'язку з цим В. Гройсман закликав відповідні міністерства винести це питання на наступне засідання уряду й поставити крапку у зловживаннях.

Прем'єр-міністр нагадав, що напередодні здійснив робочу поїздку на пункт пропуску через українсько-польський кордон Краковець – Корчова у Львівській області. За результатами проведеної наради були звільнені декілька керівників митниць, на яких були зафіксовані факти контрабанди. Глава уряду висловив переконання, що правоохоронні органи швидко дадуть відповідь щодо відповідальності цих посадових осіб за зловживання.

Прем'єр-міністр також поінформував, що уряд працює над створенням органу для боротьби з контрабандою на митниці. Крім того, відбудеться технічне переоснащення пунктів пропуску та буде вдосконалено програмне забезпечення таким чином, щоб не допускати зловживань щодо визначення митної вартості товарів, зазначив він.

Глава уряду зауважив, що потенціал надходжень до державного бюджету від митниці становить від 50 млрд грн щороку (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 11.05).

***

Держава адресною допомогою компенсує громадянам, що мають невисокий дохід, запровадження єдиної ринкової ціни на газ. Натомість, таке рішення дасть змогу побороти корупцію в газовій сфері та збільшити газовидобування в Україні. Про це заявив Прем'єр-міністр України

В. Гройсман під час засідання уряду в середу, 11 травня.

«Що стосується цін на газ. Ще раз хотів би повідомити усім українським громадянам, тим, у кого є невисокий дохід, – персонально адресно за вас заплатить держава. Ви нічого абсолютно не витратите більше, і ви це відчуєте», – наголосив він.

Прем'єр-міністр наголосив, що адресна допомога залежатиме від рівня доходу людини. За його словами, громадяни, що мають невисокий дохід, сплачуватимуть за послуги житлово-комунального господарства близько 10 %. Водночас ті, хто має високий дохід, платитимуть ринкову ціну, зазначив глава уряду.

Запровадження єдиної ціни на газ дасть можливість з 2016 р. розпочати збільшення видобутку газу в Україні. Також запровадження політики з енергоощадження забезпечить зменшення споживання енергоресурсів, зауважив Прем'єр-міністр. «Люди відчують за декілька років, що ситуація змінилася, і ми стали по-справжньому енергонезалежними, – зазначив він. – Наше головне завдання – стабілізувати економіку, забезпечити можливість зростання національної економіки для того, щоби доходи людей збільшувалися. Оце є принциповим нашим завданням».

В. Гройсман підкреслив, що існування пільгового газу породжувало корупційні зловживання. Зокрема, Прем'єр-міністр навів приклад корупційної схеми, за якої через існування різних цін газ списувався на потреби населення, але продавався комерційним структурам втридорога, що приносило мільярдні прибутки. «При цьому що для палацу, що для невеликих помешкань люди отримували однакову ціну – це не справедливо», – зазначив він.

Крім того, близько 5 млрд куб. м газу, видобутого в Україні приватними компаніями, завжди продавалися за ринковою ціною. Протягом 2007–2013 рр. ці приватні компанії отримали близько 150 ліцензій, тоді як державній компанії «ПАТ “Укргазвидобування”» за цей час було видано лише 4 ліцензії.

«Хочу передати привіт усім з 2007 по 2013 р., хто очолював уряд, які видавали по 150 ліцензій приватним компаніям, а державній компанії “Укргазвидобування” видавали чотири ліцензії. У мене питання: чому і навіщо? І що це була за політика знищення державної компанії по видобуванню газу?» – запитав В. Гройсман.

Також багато років з кожної тисячі кубів імпортного газу з Російської Федерації окремі особи отримували тіньові дивіденди, зазначив Прем'єр-міністр. «Я думаю, можливо, що історія дасть відповідь, хто це, прізвища. А ми допоможемо повідомити ці прізвища. Режими змінювалися, а ті люди отримували ці гроші, – зауважив він. – Я розумію, що багато хто втрачає можливість отримувати надприбутки. Але все це відійшло вже в історію. Тому хотів би усіх абсолютно заспокоїти: держава потурбується про тих, у кого сьогодні невисокий дохід. Адресно за кожного держава заплатить, хто потребує цієї допомоги. Але без корупційних схем, без взаємозаліків, без різності цін» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 11.05*).

***

В Україні потрібно створити систему, що зробить неможливим варварську та масову вирубку лісів. Про це заявив Прем'єр-міністр України

В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду в середу, 11 травня.

Глава уряду наголосив, що в Україні здійснюються масові вирубки лісів. «Люди буквально кричать про допомогу, і тут потрібна дуже швидка реакція уряду», – зауважив він.

В. Гройсман зазначив, що напередодні обговорив проблему вирубки лісів з міністром екології та природних ресурсів України О. Семераком і міністром аграрної політики та продовольства України Т. Кутовим.

«Сьогодні буде прийнято рішення про звільнення керівника Держлісагентства. Але це тільки організаційне рішення. Нам потрібно створити систему, яка би унеможливила варварську вирубку українських лісів, як це сьогодні відбувається», – підкреслив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Уряд має затвердити перелік інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку для фінансування Державним фондом регіонального розвитку, що дасть можливість почати розв'язання нагальних проблем на місцях. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду 11 травня.

Зокрема, серед питань порядку денного засідання уряду – затвердження переліку інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку у 2016 р., зазначив глава уряду. «Це реальні ресурси, які йдуть на місця як державна регіональна політика для вирішення багатьох нагальних проблем. В кожній області, в кожному місті ці проблеми різні. Але врешті-решті є абсолютно прозорий механізм фінансування цих проектів», – заявив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр навів приклад Рівненської області, на регіональний розвиток якої передбачено 101 млн грн державних інвестицій, зокрема на фінансування нових котелень, центральної районної лікарні, завершення будівництва школи, на дитячий садок. «Таких об'єктів – лікарні, школи, дороги, реконструкції, енергоефективність – по усій Україні є достатньо. Треба зараз розпочинати цю роботу. Ми маємо затвердити перелік цих об'єктів відповідно до законодавства і дати можливість місцевим органам влади почати реалізовувати ці проекти», – заявив він. За його словами, це дасть можливість вирішити соціально-економічні питання і проблеми на місцях, а також стимулюватиме створення робочих місць.

«Українське суспільство від нас потребує декількох речей: системної роботи, якісно прийнятих рішень і максимального результату. Я вірю у те, що команда, яка присутня тут, у цій залі, здатна це продемонструвати», – підкреслив В. Гройсман і закликав членів Кабінету Міністрів до якісної та системної подальшої роботи (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Збільшення видобутку власного газу в Україні та проведення політики енергоефективності дасть можливість забезпечити

енергонезалежність України й подолати зловживання у сфері газопостачання. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду в середу, 11 травня.

«Сьогодні настав той момент, коли ми маємо подолати будь-які зловживання у цій сфері і зробити Україну по-справжньому енергонезалежною. Нам потрібно зробити дві речі: максимально збільшити видобуток власного газу і друга позиція – максимально проводити політику енергоефективності, що дасть можливість Україні повністю розвиватися за рахунок власних енергоресурсів», – заявив він.

В. Гройсман зазначив, що здійснене напередодні урядом запровадження єдиної ринкової ціни на газ дасть можливість розвивати газовидобування в Україні, що завжди знищувалося та було джерелом тотальної корупції.

Прем'єр-міністр підкреслив, що єдина ціна на газ формується відповідно до ціни на європейському ринку, «а не за контрактом, де від руки можна було визначити будь-яку ціну і надавати її людям для сплати».

Глава уряду також зауважив, що це рішення критикуватиметься тими, «хто десятиріччями сидів на газових схемах і мали мільярдний зиск від різних схем». Так за часи незалежності України на компенсацію різниці в тарифах було направлено 53 млрд дол., підкреслив Прем'єр-міністр.

«От звідки у нас купа людей, які мають величезні, шалені ресурси і кошти, у тому числі й ті, хто був пов'язаний з газовими угодами, різними схемами, монопольними компаніями, які постачали газ в Україну. При цьому паралельно знищували газовидобування України», – зазначив він (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман у вівторок, 10 травня, провів нараду з питання виконання Постанови Кабінету Міністрів України № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади».

Учасники наради обговорили проблемні питання, пов'язані з реорганізацією ряду контролюючих державних служб, що передбачено Постановою Кабінету Міністрів України № 442, а також заходи, які необхідно вжити для завершення ліквідації чи створення нових органів.

У нараді взяли участь перший віце-прем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі України С. Кубів, віце-прем'єр-міністр України В. Кістіон, віце-прем'єр-міністр України П. Розенко, віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Зубко, міністр аграрної політики та продовольства України Т. Кутовий, міністр енергетики та вугільної промисловості України І. Насалик, міністр інфраструктури України В. Омелян, міністр Кабінету Міністрів України О. Саєнко, міністр екології та природних ресурсів України О. Семерак, заступник міністра юстиції з питань державної реєстрації П. Мороз, в. о. міністра охорони здоров'я В. Шафранський, голова Держпродспоживслужби В. Лапа, перший заступник голови Держсільгоспінспекції Ю. Заставний, заступник голови Держветфітослужби О. Вержиховський, заступник голови Держсанепідслужби С. Протас, заступник голови комісії з реорганізації Держлікслужби І. Суворова.

Прем'єр-міністр України зауважив, що в Україні досі не завершено процес трансформації ряду державних структур, що було передбачено прийнятою 10 вересня 2014 р. Постановою Кабінету Міністрів про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади. «Маємо величезні проблеми в різних інспекціях, контролюючих органах, які вчепилися у крісла і в приміщення, в яких знаходяться, – зазначив Прем'єр-міністр. – Тиснуть на бізнес, підприємництво, ще й витрачають на це бюджетні кошти. Два роки займатися цим питанням, я вважаю, є абсолютним неприпустимим».

На нараді зазначили, що з моменту прийняття Постанови припинено діяльність двох з 18 органів та утворено п'ять органів із семи передбачених.

Також було зазначено, що до цього часу не було розпочате функціонування Державної служби з лікарських засобів і контролю за наркотиками та Державної інспекції енергетичного нагляду через те, що не було призначено керівників органів.

Крім того, завершенню ліквідації Держсільгоспінспекції заважали невирішені питання передачі функцій контролю за експлуатацією та технічним станом, а також реєстрації та обліку машин сільськогосподарського призначення.

Учасники наради обговорили питання забезпечення функціонування Держпродспоживслужби, ліквідації Держінвестпроекту, а також припинення територіальних органів центральних органів виконавчої влади на тимчасово окупованих територіях в Автономній Республіці Крим та Донецькій і Луганській областях. У цьому контексті глава уряду доручив Мінекономрозвитку та Мін'юсту внести пропозиції щодо можливих шляхів розв'язання проблеми використання майна територіальних органів.

Прем'єр-міністр поставив завдання завершити процеси реорганізації державних служб до 1 липня та закликав профільних міністрів до персональної відповідальності. «Треба поставити крапку у Постанові № 442 і забути про це. Не можна займатися цим вічно», – зауважив він.

В. Гройсман наголосив, що має провадитися розумна регуляція. «Маємо змінювати систему і будувати нормальну цивілізовану, європейську державу», – підкреслив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 10.05).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман у вівторок, 10 травня, провів зустріч з головою європейського департаменту Міжнародного валютного фонду П. Томсеном. Сторони обговорили питання проведення реформ в Україні та подальшої взаємодії щодо їх проведення.

Прем'єр-міністр подякував представникам Міжнародного валютного фонду за системну та плідну взаємодію з Україною. «У такий достатньо складний час для України дуже важлива підтримка, зокрема й підтримка МВФ. Але ми також розглядаємо нашу взаємодію як можливість проведення структурних реформ, які дадуть можливість забезпечити трансформацію України з пострадянської держави у сучасну європейську країну», – заявив він.

В. Гройсман зауважив, що новий уряд відданий курсу на проведення та

пришвидшення реформ у країні, зокрема у сферах роботи митниці, оподаткуванні, забезпеченні прозорості державного управління шляхом публічного призначення керівництва державних підприємств, удосконалення системи державних закупівель і проведення публічної, відкритої приватизації. «Ми вважаємо проведення реформ нашим внутрішнім домашнім завданням, а МВФ – стратегічним партнером, який допомагає нам проходити цей непростий шлях», – наголосив він.

В. Гройсман поінформував, що разом зі Стратегічною групою радників з підтримки реформ в Україні, співголовами якої стали радник Президента, колишній віце-прем'єр-міністр Польщі Л. Бальцеревич і керівник групи радників Прем'єр-міністра України, колишній віце-прем'єр і міністр фінансів Словаччини І. Міклош, уряд працює над розробкою операційного плану діяльності, який буде презентовано найближчим часом.

У свою чергу голова європейського департаменту МВФ П. Томсен привітав формування нового уряду та запевнив у готовності МВФ підтримувати Україну у проведенні необхідних змін (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 10.05).

***

10 травня 2016 р. відбулася зустріч міністра освіти і науки України Л. Гриневич з Надзвичайним і Повноважним Послом Канади в Україні Р. Ващуком.

У зустрічі також узяли участь перший заступник міністра І. Совсун, експерт політико-економічних програм Посольства Канади в Україні І. Царькова.

Л. Гриневич подякувала канадській стороні за багаторічну співпрацю та підтримку, яку надає уряд Канади Україні в галузі освіти й науки, зокрема підтримці реформ.

Міністр наголосила на актуальності тих проектів, які сьогодні втілюються й заплановані у сфері вищої та професійно-технічної освіти. Л. Гриневич підкреслила важливість реформи середньої освіти та роботи над законопроектом про освіту. Одним з найважливіших завдань для МОН є оновлення змісту середньої освіти, розробка нових програм, запровадження компетентнісного підходу й підвищення кваліфікації вчителів.

Міністр освіти й науки та посол Канади в Україні обговорили питання розвитку української школи за кордоном. Сторони домовилися щодо обміну досвідом у розробці підручників, зокрема підручників української мови як іноземної, про розширення співпраці українських і канадських учителів з адаптації навчальних програм (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 10.05).

***

У рамках ІХ засідання Громадської ради при Мінекономрозвитку відбулося обговорення пропозицій щодо заходів міністерства з реалізації Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Зустріч відбулася під головуванням першого віце-прем'єр-міністра, міністра економічного розвитку та торгівлі України С. Кубіва.

«Громадська рада при Мінекономрозвитку відіграє дуже важливу роль,

бо одночасно являє собою не лише комунікатора, а й опонента. І це надзвичайно цінно. Адже лише коли є ваги та противаги, приймаються правильні рішення», – зазначив С. Кубів.

За його словами, важливими для Громадської ради є також і консультативні функції, щоб можна було скласти повноцінне уявлення того, як сприймаються людьми ті реформи, які здійснює Мінекономрозвитку. «Буду все робити для того, щоб Україна стала заможною економічною державою. Тому що тільки з міцною економікою ми можемо виходити на дискусії, і не лише на внутрішньому, але й на зовнішньому ринку», – запевнив громадськість перший віце-прем'єр-міністр.

У свою чергу голова Громадської ради подякував за відверту розмову та презентацію робочих матеріалів, яку зробило Мінекономрозвитку. Мали змогу висловитися з пропозиціями з основних питань очільники громадських комітетів.

Засідання відбулося за участі членів Громадської ради і представників інститутів громадянського суспільства.

Як повідомлялося раніше, склад Громадської ради при Мінекономрозвитку налічує 35 представників від громадських організацій і профспілок. Головою Громадської ради є О. Платонов (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.05).

***

Міноборони: особовий склад демонструє високий бойовий настрій і психологічну готовність до виконання завдань за призначенням. На цьому під час брифінгу, присвяченому актуальним питанням морально-психологічного забезпечення та стану військової дисципліни військовослужбовців Збройних сил України наголосив начальник Головного управління морально-психологічного забезпечення Збройних сил України полковник О. Грунтковський.

«Також нам вдалося істотно знизити негативний вплив деструктивних сил у місцях призову та підготовки особового складу. Тож сьогодні можна з упевненістю констатувати, що в переважній більшості особовий склад військових частин і підрозділів демонструє високий бойовий настрій, психологічну готовність і високу мотивацію до виконання завдань за призначенням», – підкреслив полковник О. Грунтковський.

За словами офіцера, соціологічне опитування, проведене у Збройних силах України у квітні 2016 р., показало, що 84 % особового складу визнали себе готовими до виконання бойових завдань; 82 % особового складу визнають у цілому істотними й позитивними зміни в організації підготовки та забезпечення військ (сил) порівняно з 2014 р.; 74 % військовослужбовців визначили свій колектив як згуртований єдиною метою захисту держави; 64 % військовослужбовців висловили довіру до безпосередніх командирів (начальників) (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.05).

ПОЛІТИКА

Украина в ООН официально обвинила Россию в поддержке терроризма.

Российская Федерация на протяжении более чем двух лет проводит подрывные действия против Украины, поддерживая терроризм на Донбассе, и навязывает «русский мир» странам на постсоветском пространстве, в том числе с применением террористических актов. С таким заявлением выступил во время заседания в Совете Безопасности ООН в среду, 11 мая, постоянный представитель Украины при организации, посол В. Ельченко, передает «Укринформ».

«На протяжении более чем двух лет Украина является жертвой агрессии своего соседа – Российской Федерации. Россия временно оккупировала и попыталась незаконно аннексировать часть территории Украины – Автономную Республику Крым и город Севастополь. Она продолжает враждебные и подрывные действия, поддерживая терроризм на Донбассе», – заявил украинский дипломат.

Он подчеркнул, что Москва использует целый ряд технологий гибридной войны, включая финансирование терроризма, чтобы продвинуть идеологию так называемого «русского мира». «Эта неоимпериалистическая идеология допускает и способствует нарушениям международного права, прав человека, совершению тяжких преступлений, в том числе терактов», – отметил представитель Украины.

При этом он обратил внимание, что жестокая и порочная пропаганда, распространяемая государственными СМИ в России, является одним из основных элементов гибридной агрессии РФ. «Мы считаем, что наиболее опасная ситуация возникает, когда такие манипуляции возникают на уровне государственной политики. Согласно международному праву, государства обязаны воздерживаться от такого участия и предотвращать акты терроризма», – напомнил В. Ельченко.

В связи с этим он призвал международное сообщество не сосредотачиваться только на ликвидации социальных, экономических, культурных, религиозных и иных основ для распространения насильственного экстремизма и терроризма. «Существует необходимость борьбы с такими явлениями, как государственная пропаганда нетерпимости и ненависти, а также информационные войны, которые часто служат средствами для гибридной войны», – заявил постоянный представитель Украины при ООН (*Хвиля (<http://hvylya.net>). – 2016. – 11.05*).

***

Законодательную позицию Еврокомиссии по визовой либерализации с Украиной в Европарламенте рассмотрит Комитет гражданских свобод, юстиции и внутренних дел. Об этом сообщает DW со ссылкой на источник в секретариате комитета.

«Именно наш комитет будет иметь дело с предложением о введении безвизового режима с Украиной, которую прислала Еврокомиссия, однако, кто именно будет докладчиком по этому вопросу, еще не определено», – сообщили в секретариате, подчеркнув, что докладчик будет назначен в

ближайшие недели.

В то же время в секретариате комитета отказались точно назвать дату, когда состоится первая дискуссия по украинскому вопросу, объяснив это большой загруженностью в работе комитета. Однако отметили, что по графику ближайшие заседания Комитета гражданских свобод должны состояться 23, 24 и 30 мая.

Сейчас можно предположить, что вопрос визовой либерализации с Украиной будет обсуждаться комитетом ЕП в один из этих дней, поскольку окончательная повестка дня заседаний комитета, согласно регламенту ЕП, обнародуется за один-два дня до даты заседания.

Как известно, после назначения докладчика и слушаний в комитете по предложению Еврокомиссии по украинскому вопросу соответствующая резолюция должна быть рассмотрена и принята Европарламентом. Последнюю формальную точку в визовой либерализации с Украиной должно поставить решение Совета ЕС на уровне министров. Сейчас интрига заключается в том, успеют ли все евроинституции ускорить и согласовать свою работу таким образом, чтобы безвизовый режим с Украиной заработал уже в конце июля (*Минпром (<http://www.minprom.com.ua>). – 2016. – 11.05*).

***

Представники Заходу в «нормандській четвірці» прагнуть будь-якою ціною завершити конфлікт на Донбасі, тому й «продавлюють» рішення про вибори на окупованих територіях і конституційну реформу в Україні. Про це в інтерв'ю Gazeta.ua розповів виконавчий директор Центру суспільних відносин Є. Магда (http://gazeta.ua/articles/politics/_bude-taka-borotba-za-mir-scho-kamenuya-na-kameni-ne-zalishitsya-politolog-pro-peregovori-normandskoyi-chetvirki/697249).

«Переговори щодо конфлікту на Донбасі давно вже стали процесом заради процесу. Жодна зі сторін не може припинити його без серйозних іміджевих втрат для себе, але і чекати значних просувань уперед також не варто. Я навіть не впевнений, що по завершенню переговорного раунду у спільному комюніке буде щось, крім загальних фраз», – заявив політолог.

Коментуючи можливість введення в зону конфлікту збройної поліцейської місії ОБСЄ, Е. Магда зауважив: «Навіть розгорнутий на лінії розмежування на Донбасі миротворчий контингент між протиборчими сторонами в буферній зоні все одно доб'ється тільки дуже обмежених результатів. Справжній ефект від присутності миротворців стане досяжний, коли вони будуть розташовуватися на російсько-українському кордоні.

Однак і тоді треба бути готовими до того, що у складі місії будуть присутні і представники РФ і її союзників по ОДКБ. Розгортання збройної місії ОБСЄ буде не вигідним для РФ. Вона наполягатиме на обов'язковій присутності своїх людей. Тому, на жаль, не можна сказати, що поліцейський контингент – це панацея від нових спалахів насильства на Донбасі» (*Gazeta.ua (<http://gazeta.ua>). – 2016. – 11.05*).

***

Западные партнеры Украины дали санкции на раскрытие информации об офшорах украинской политической верхушки и теперь

будут дистанцироваться от нее в сторону молодой, более лояльной смены – «еврореформаторов», считает эксперт Киевского центра политических исследований и конфликтологии А. Видишенко на пресс-конференции в информационном агентстве «ГолосUA» (http://ru.golos.ua/politika/raskrytie_ofshorov_ukrainskih_politikov_byilo_sanktsionirovano_zapadom___politolog_).

«Огласка в отношении Петра Алексеевича не могла быть сделана без санкции западных партнеров по той причине, что после этого скандала началось определенное дистанцирование от слабых политических лиц украинского истеблишмента, которые оказались замешанными в скандале», – отметил эксперт.

При этом эксперт напомнил, что в документах «панамского архива» у Президента П. Порошенко обнаружилось три офшорные компании, которые, впрочем, транзакции не проводили.

«Так своеобразно была выработана чистая дорога для молодого ядра реформаторов, ориентированных на сотрудничество с евроатлантическим пространством. Теперь дорога расчищена», – добавил эксперт (*Golos.ua* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Вице-премьер П. Розенко заявил, что глава департамента финансов социальных программ Минфина А. Рязанцев публично лжет украинцам в СМИ, сообщая о многочисленных нарушениях при назначении соцвыплат Министерством социальной политики.

«Сейчас многие говорят о верификации соцвыплат, которую осуществляет Минфин. Было очень большое недоверие, что мы сами не можем проследить пенсионные выплаты или что мы заинтересованы в том, чтобы люди получали двойные-тройные выплаты. У нас есть уже первые результаты проверки Минфина», – сказал он.

По словам П. Розенко, Минфин не обнаружил нарушений при назначении соцвыплат Минсоцполитики.

П. Розенко предположил, что А. Рязанцев, а также экс-премьер А. Яценюк и другие высокопоставленные чиновники, заявлявшие о нарушениях, сознательно лгали украинцам (*Минпром* (<http://www.minprom.com.ua/>). – 2016. – 11.05).

***

Голова Державної фіскальної служби Р. Насіров намагається «чужими руками» звільнити керівника одеської митниці Ю. Марушевську. Про це вона написала на своїй сторінці у Facebook (http://gazeta.ua/articles/politics/_nasirov-zapustiv-shokinskij-mehanizm-zviltennya-marushevskoyi/697259).

«Разом із керівником Внутрішньої безпеки ДФС Ю. Шереметом вони запустили “шокінський” механізм звільнення, який був використаний для витіснення з прокуратури Д. Сакварелідзе», – написала Ю. Марушевська.

Вона зазначила, що Р. Насіров не хоче брати на себе відповідальність за її звільнення. «Він змусив керівників регіональних митниць підписати документ, у якому ті просять мого звільнення. Ганебна поведінка, тим паче

для управління такого рівня. Р. Насіров ще раз підтвердив, що він – частина корупційної системи і зубами тримається за своє крісло», – наголосила Ю. Марушевська (*Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Руководитель социологической службы «Украинский барометр» В. Небоженко на своей странице в Facebook прокомментировал назначение экс-заместителя главы Администрации Президента В. Ковальчука представителем Президента в Кабмин. Президент П. Порошенко, по мнению эксперта, преследовал несколько целей (http://ru.golos.ua/politika/ekspert_prezident_opustil_pervogo_zama_ar_na_tri_stupeni_vniz_presleduya_lichnyie_ts).

«Президент Украины П. Порошенко перевел первого зама своей Администрации В. Ковальчука в Кабмин на должность своего представителя. Это сильное поражение лично В. Ковальчука, который собирался уже занять вместо Ложкина должность всесильного главы аппарата Президента Украины, а не опускаться на три ступеньки вниз. Ссылка В. Ковальчука в Кабмин – это временная победа главы Администрации Президента Украины Ложкина», – написал он.

По словам эксперта, «у Ковальчука будет свое задание от Президента Порошенко, с которым он, в конечном счете, не справится».

«Ковальчук станет “глазами и ушами” Президента в Кабмине. С другой стороны, назначение опытного Ковальчука на эту должность должно создать серьезные препятствия для работы группы западных советников во главе с Бальцеровичем. Наблюдателю от Запада Бальцеровичу Президент Порошенко противопоставил своего “смотрящего” – Ковальчука», – считает политолог (*Golos.ua* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Политолог К. Бондаренко оценил шансы Ю. Луценко стать Генеральным прокурором исходя из того, что депутаты Верховной Рады не сумели принять соответствующий закон (<http://hyser.com.ua/politics/ekspert-ocenil-shansy-lucenko-stat-generalnym-prokurorom-81177>).

На самом деле, Регламент запрещает голосовать дважды один и тот же закон на протяжении одной и той же сессии, поэтому, согласно нормам, не ранее чем осенью можно будет проводить повторное голосование, объяснил К. Бондаренко. Но, как отметил эксперт, поскольку наши политики далеко не всегда обращают внимание на Регламент, Конституцию, будет делаться все для назначения Ю. Луценко в ГПУ.

Кроме того, как подчеркнул политолог, то, что Президент отменил поездку в Великобританию, показывает, что он заинтересован в конкретной фигуре, а не в верховенстве закона. «Президент настолько открыто демонстрирует желание изменить закон, что это уже граничит с абсурдом, – считает он. – Скорее всего, сейчас будут проведены какие-то переговоры по коалиции, а потом переголосуют. Шансы у Ю. Луценко есть, но есть и мощное сопротивление» (*HYSER* (<http://hyser.com.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Влада не має іншого виходу, ніж повторно виносити на голосування законопроект про зміни до прокуратури. Він дасть змогу Ю. Луценку очолити ГПУ. Про це в коментарі *Gazeta.ua* розповів політолог Я. Чернозуб (http://gazeta.ua/articles/politics/_zakon-pid-lucenka-golosuvatimut-doki-ne-prijmut-politolog/697202).

«Іншого кандидата розглядати неможливо. Ю. Луценка узгоджували пакетом у силовому блоці на протипагу А. Авакову. Цей досягнутий між «Народним фронтом» і Блоком П. Порошенка компроміс містить у собі беззастережне рішення про голосування за Луценка-Генпрокурора. Які маємо еліту та коаліцію, такі й кадрові рішення.

Виглядає це все насправді дуже непривабливо. Якщо коаліціанти вже грають у таку гру, потрібно добре рахувати голоси та приймати рішення з першого разу», – вважає експерт.

Цим законопроектом хабарники та люди старої системи прокуратури намагаються захистити себе, додав Я. Чернозуб і висловив переконання, що Ю. Луценка таки призначать Генеральним прокурором (*Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Круговорот отставок «иностранных реформаторов» говорит о проблемах внутри системы, считает директор Агентства моделирования ситуаций В. Бала.

«Отставка Згуладзе не стала сюрпризом, об этом говорили давно. То, что практически все члены группы иностранных реформаторов ушли со своих должностей, является проблемой украинских политиков и показателем тех проблем, которые существуют. И каждая отставка бьет по имиджу власти», – заявил политолог (http://ru.golos.ua/politika/otstavka_zguladze_ocherednoy_signal_o_problemah_ukrainskoy_vlasti__ekspert_2408).

Также эксперт считает, что власть не выполняет плана по реализации реформ. «Уход из власти иностранцев является показательным еще и в том контексте, что власть не провела ни одной реальной реформы, кроме патрульной полиции. Существуют слухи, что уйдет еще и Деканоидзе, и тогда под вопросом станут и реформы в МВД. Кабинет Министров целостный орган, и показать результат отдельному министерству невозможно, нужен был комплексный подход, которого не последовало», – заявил В. Бала (*Golos.ua* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 11.05).

***

Довыборы в Верховную Раду Украины назначены на июль для того, чтобы в условиях рекордно низкой явки максимально комфортно применять технологии подкупа избирателей. Такое мнение выразил руководитель Центра «Третий сектор» А. Золотарев (http://ru.golos.ua/politika/dovyiboryi_v_radu_naznachenyi_na_iyul_dlya_maksimalno_komfortnogo_podkupa_izbiratele).

«Отношение к этим выборам демонстрирует дата – 17 июля – то есть время, когда политическая активность на нуле, явка будет критически мала, а

это открывается возможность технологиям мотивации избирателей», – отметил политолог.

По его словам, назначение такой даты для проведения довыборov было полностью в интересах действующей власти, поскольку в ее распоряжении также и админ- и финансовый ресурс для подкупа избирателей.

Кроме того, А. Золотарев отметил, что сейчас главе государства критически важно пополнить коалицию парламента, поскольку последние голосования в парламенте показывают нехватку всего пары голосов народных депутатов для принятия важных для власти решений (*Golos.ua* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 11.05).

ЕКОНОМІКА

Национальный банк выполнил все требования программы Международного валютного фонда. Об этом заявила глава НБУ В. Гонтарева в ходе встречи с главой миссии МВФ Р. ван Руденом, сообщает регулятор на своей странице в Facebook.

В. Гонтарева отметила, что Нацбанк в настоящее время ожидает скорейшего завершения второго пересмотра программы расширенного финансирования EFF.

Участники встречи также обсудили монетарную политику НБУ в условиях инфляционного таргетирования и шаги по дальнейшей либерализации валютного регулирования, перезагрузку банковского сектора.

Миссия МВФ приступила к работе в Украине в рамках второго пересмотра программы расширенного финансирования EFF. Миссия будет работать до 18 мая (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/10/18896063>). – 2016. – 10.05).

***

Протягом січня – лютого 2016 р. в Україні обсяг грошової маси зріс на 2,2 %, повідомляє прес-служба НБУ.

Згідно з інформацією відомства, збільшення обсягу грошової маси було зумовлено курсовою переоцінкою депозитів в іноземній валюті. «Однак з огляду на високу базу порівняння минулого р. (у лютому 2015 р. на тлі пікових значень обмінного курсу збільшився гривневий еквівалент депозитів в іноземній валюті) падіння грошової маси в річному вимірі прискорилося до 10,6 %», – ідеться в повідомленні.

Також, за даними відомства, за перші два місяці поточного р. залишки депозитів у національній валюті скоротилися на 1,6 %. «Однак такий показник насамперед пояснюється високою базою порівняння (у грудні 2015 р. залишки збільшилися на рекордні 27,5 млрд грн, або на 7,6 % м/м)», – ідеться в повідомленні.

Водночас у річному вимірі прискорилося збільшення залишків депозитів у національній валюті, а зменшення залишків депозитів в іноземній валюті (у доларовому еквіваленті) сповільнилося.

«Головним чинником збільшення залишків депозитів у національній

валюті в річному вимірі (до 9,6 % у лютому) були кошти нефінансових корпорацій, помісячне зростання яких відбувалося вже протягом тривалого періоду. Зокрема, протягом січня – лютого 2016 р. вони збільшилися на 1,6 %, а в річному вимірі приріст становив 24 %», – ідеться в повідомленні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1569406-obsyag-groshovoyi-masi-u-sichni-lyutomu-2016-roku-zris-na-2-2>). – 2016. – 8.05).

***

Національний банк України очікує, що на кінець 2016 р. вдасться досягти мети щодо інфляції в 12 % +/-3 відсоткові пункти.

«Відповідно до оцінок Національного банку, інфляційна мета на кінець 2016 р. (12 % +/-3 в. п.) залишається досяжною», – ідеться в повідомленні.

При цьому вказано, що за рахунок високого внеску від скасування знижки на газ у квітні й нещодавно оголошених урядом вищих темпів зростання тарифів на опалення та гарячу воду очікується «більш значний внесок адміністративно-регульованої компоненти ІСЦ».

«Водночас цей внесок здебільшого може бути компенсований більш тривалою, ніж закладено в поточний прогноз, дією факторів пропозиції, що стримують зростання цін на сирі продукти харчування. Більше того, приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня вже цього року (а не наступного, як це закладалося в поточний прогноз) полегшить завдання Національного банку із досягнення інфляційної мети у 2017 р. (8 % +/-2 в. п.)», – ідеться в повідомленні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1569723-nbu-ochikuye-dosyagnennya-inflyatsiynoyi-tsili-v-12-na-kinets-2016-roku>). – 2016. – 10.05).

***

Серед причин уповільнення споживчої інфляції в річному вимірі до 9,8 % у квітні з 20,9 % у березні – скасування знижки на природний газ для населення, подорожчання алкогольних напоїв, тютюнових виробів і палива. Про це повідомили у прес-службі Національного банку України.

У НБУ зазначили, що споживча інфляція в річному вимірі у квітні сповільнилася до однознакового рівня, як і очікувалося. «Основну частину зростання цін у квітні порівняно з березнем зумовило скасування знижки на природний газ для населення, яка діяла до 31 березня включно. Як наслідок, зростання цін за категорією “природний газ” у квітні становило 48,4 %, що зумовило найбільший внесок у місячну інфляцію», – ідеться в коментарі регулятора.

Також на рівень інфляції, як зазначили в Нацбанку, у квітні вплинуло подорожчання алкогольних напоїв, тютюнових виробів і палива, що в цілому відповідало очікуванням регулятора.

«Так, алкогольні напої подорожчали на 1,8 % м/м. По-перше, через відкладені ефекти збільшення акцизів з 1 березня 2016 р. Відображення в цінах алкогольної продукції було відкладене в часі через значне нарощення виробництва відповідних товарів до введення підвищеної ставки акцизів. По-друге, з 1 квітня державна компанія “Укрспирт” підвищила вартість своєї продукції на 19 %. У свою чергу, ціни на тютюнові вироби у квітні зросли на

3,5 % м/м. Таким чином підтвердились попередні припущення Національного банку, що виробники тютюнових виробів відновили підвищення цін після тривалого їх утримання на низькому рівні в попередні періоди», – додали у НБУ.

Повідомляється, що зростання інфляції стримувалося очікуваним зниженням цін на сири продукти харчування (на 0,3 % м/м).

«Подальше зниження цін на ці товари зумовлене, зокрема, виходом на ринок вітчизняних продавців з тепличною продукцією нового сезону, а також зниженням вартості окремих видів імпоротної продукції на тлі зміцнення гривні. Крім того, у поточному році не відбулося сезонного підвищення цін на яйця напередодні свят (знизилися на 15,2 % м/м) через розширення їх пропозиції в попередні місяці», – ідеться в повідомленні.

У НБУ зазначили, що базова інфляція сповільнювалася – до 0,6 % у місячному вимірі та 10,6 % – у річному, що відповідало прогнозам Національного банку.

«Помірна базова інфляція визначалася зміцненням гривні, а також слабким споживчим попитом. Зокрема, знизилися темпи зростання цін на імпортовані товари, які входять до базового ІСЦ, у тому числі на побутову техніку, фармацевтичну продукцію, аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для оброблення інформації. Також, очікувано сповільнилося зростання цін на одяг та взуття (до 1,7 % м/м)», – зауважили в Нацбанку (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1569735-natsbank-nazvav-prichini-spovilnennya-inflyatsiyi-u-kvitni>). – 2016. – 10.05*).

***

Національний банк упорядочил организацию внутреннего аудита в банке. Об этом говорится в постановлении № 311, сообщается на сайте регулятора.

Регулятор определил порядок организации внутреннего аудита в банке/банковской группе; установил принципы деятельности подразделения внутреннего аудита, а также усилен контроль совета банка и Нацбанка за деятельностью подразделения внутреннего аудита.

НБУ предоставил банкам срок до 1 июля 2016 г. для приведения своих внутренних документов в соответствие с требованиями постановления (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/11/18932538>). – 2016. – 11.05*).

***

Национальный банк предоставил генеральную лицензию фондовой бирже «Универсальная» на осуществление валютных операций. Об этом сообщается на сайте регулятора.

В связи с предоставлением валютной лицензии фондовой бирже «Универсальная», которая в соответствии с уставом – правопреемник всех прав и обязательств Приднестровской фондовой биржи лицензия Приднестровской фондовой биржи отозвана (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/11/18935565>). – 2016. – 11.05*).

***

Фонд гарантованія вкладов фізических лиц в апрелі звеличил активи на 7,4 % – с 10,746 млрд до 11,537 млрд грн. Об этом говорится в сообщении фонда.

С начала года (за январь – апрель) активы Фонда гарантованія вкладов сократились на 18,1% – с 14,084 млрд до 11,537 млрд грн.

Количество банков – участников фонда в апреле сократилось со 114 до 111, а с начала года – со 118 до 111 (*DELO.UA (<http://delo.ua/finance/fond-garantirovaniya-vkladov-v-aprele-uvlichil-aktivu-na-74-316724>).* – 2016. – 11.05).

***

Акционеры Акцент-банка, контролируемого семьей Суркисов, звеличат уставный капитал финучреждения на 70 % (87,4 млн грн) – до 212,9 млн грн. Об этом говорится в сообщении банка.

Уставный капитал будет звеличен за счет прибыли прошлых лет. В ходе звеличения капитала номинал акций финучреждения достигнет 8,48 грн/акция (вместо 5 грн/акция) (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/10/18889908>).* – 10.05).

***

Державна фіскальна служба зібрала 14,6 млрд грн податку на додану вартість із звезених на територію України товарів у квітні поточного року. Про це йдеться в повідомленні Фіскальної служби на офіційному сайті відомства.

За словами Р. Насірова, у липні – жовтні 2015 р. щомісячні надходження до держбюджету становили понад 12 млрд грн, а вже з листопада й до кінця минулого року бюджет щомісяця отримував понад 13 млрд грн. «Така тенденція зберігається і в 2016 р.: у лютому надходження ПДВ становили вже 14 млрд грн, у березні – 16,2 млрд грн і у квітні – 14,6 млрд грн», – зазначив він.

Р. Насіров також додав, що 96 % митних декларацій оформлюється митницями ДФС в електронній формі із застосуванням електронного цифрового підпису (*Agravery (<http://agravery.com/uk/posts/show/u-kvitni-import-prinis-ukraini-146-mlrd-griven-pdv>).* – 2016. – 10.05).

***

Україна досягла рекордних показників з експорту зернових.

3 липня 2015 р. за кордон було звезено 34,2 млн т. За травень уже експортовано 115 тис. т. Про це на своїй сторінці у Facebook написав екс-міністр АПК О. Павленко.

За його словами, у портах на навантаженні перебувають 18 суден із запланованим тоннажем 500 тис. т. Таким чином, загальний обсяг експортованого й підготовленого до експорту зерна становить 34,9 млн т.

У розрізі культур на сьогодні експортовано й підготовлено для експорту 14,9 млн т пшениці, 4,2 млн т ячменю і 15,5 млн т кукурудзи.

Таким чином, 2015/2016 маркетинговий рік повинен стати рекордним з експорту зернових культур.

«Упевнений, заплановані обсяги експорту до кінця сезону перевищать 36 млн т. Нагадаю, що за 2014/2015 маркетинговий рік Україна продала за кордон 34,8 млн т, що також стало рекордом за всі роки незалежності», – написав экс-глава Мінагропроду.

Провідними експортерами українського зерна в поточному сезоні є ДП «Державна продовольчо-зернова корпорація України» і СП «Нібулон». У топ-5 експортерів також входять компанії «Каргілл», «Кернел» і «Луї Дрейфус Україна» (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375431/ukrayina-stavyt-rekord-z-eksportu-zernovyh>). – 2016. – 11.05).

***

Торік Україна збільшила обсяг експорту ІТ-послуг на 17 %, у кількісному еквіваленті він зріс до 2,1 млрд дол., повідомляє прес-служба НБУ.

За даними прес-служби відомства, ІТ – це єдиний вид експорту послуг, який постійно зростає протягом останніх років. «Найбільшу частину експорту цього виду послуг становлять комп'ютерні послуги, що у 2015 р. становили 79 % від загального експорту цього виду послуг, переважно це аутсорсинг розробки програмного забезпечення», – ідеться в повідомленні.

Водночас серед причин бурхливого розвитку сфери надання комп'ютерних послуг можна виділити низьку відносну вартість послуг українських ІТ-фахівців (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1569403-torik-eksport-it-poslug-z-ukrayini-zris-do-2-1-mlrd-dol-ssha>). – 2016. – 8.05).

***

Зростання використання електронних засобів оплати, таких як кредитні, дебетові та передплачені картки, сприяло збільшенню ВВП України на 460 млн дол. у період з 2011 по 2015 р. Про це йдеться в дослідженні, проведеному для Visa незалежним аналітичним агентством Moody's Analytics.

Дослідження охоплює 70 країн світу, включно з Україною, на частку яких припадає майже 95 % світового ВВП. За оцінкою економістів Moody's, у світовому масштабі розвиток безготівкових платежів додало 296 млрд дол. до обсягу ВВП країн, які взяли участь у дослідженні, а також сприяло створенню щорічно в середньому 2,6 млн нових робочих місць.

Крім того, за звітний період відзначалося зростання споживчих витрат у середньому на 0,18 % щороку.

В Україні зростання використання електронних засобів оплати додало 460 млн дол. до ВВП країни і сприяло зростанню споживчих витрат на 0,1 % у середньому в рік у період з 2011 по 2015 р.

Крім того, розвиток безготівкових платежів сприяв створенню в середньому 13 520 нових робочих місць у цей же період.

«Використання електронних платежів є одним з основних чинників, що стимулюють споживання, промислове виробництво, економічне зростання і створення нових робочих місць», – зазначив головний економіст Moody's Analytics М. Занді (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375485/elektronni-platezhi-zbilshly-vvp-ukrayiny-na-460-miljoniv-dolariv>). – 2016. – 11.05).

***

В мае украинцев ожидает резкий обвал цен на молоко. Продукт сразу подешевеет на 15–20%. Об этом свидетельствуют прогнозы продовольственного подразделения ООН – FAO.

Главными причинами снижения цен эксперты называют потерю Украиной экспортных рынков, в первую очередь российского, а также снижение мировых молочных котировок.

Причем прогноз экспорта молокопродуктов на этот год для Украины снова снижен. Ожидается, что из страны будет вывезено на 400 тыс. т меньше, чем в прошлом году. В итоге до конца 2016 г. рынок будет перенасыщен сырьем на 500 тыс. л.

Негативные тенденции прогнозируют и отрасли переработки. По прогнозам аналитиков, ее объемы сократятся в нынешнем сезоне не 8 %. Производство сыров уменьшится на 13 %, масла – на 9 %, сухого молока – на 7 %, цельномолочной продукции – на 5 %.

Также ожидаются изменения и в структуре сырья: доля молока из частных подворий должна снизиться на 20–22 %, но от крупных хозяйств возрастет только на 1–2 %.

В то же время из-за снижения цен внутреннее потребление молокопродуктов должно возрасти на 3 %, а объемы импорта сократятся на треть, что немного снизит накал конкурентной борьбы в рознице.

Тем не менее, согласно прогнозам аналитиков FAO, чтобы выйти на прошлогодние результаты, украинским молочникам нужно повысить эффективность производства хотя бы на 5–7 % (*finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/375503/ukraintsam-poobeshhali-obval-tsen-na-moloko>). – 2016. – 11.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Мировые цены на продовольствие в апреле возросли на 0,7 % по сравнению с мартом. Это уже третий месяц подряд роста цен на еду. В то же время цены на 10 % ниже, чем год назад. Об этом сообщается в докладе ООН.

Индекс продовольствия, который включает такие продукты, как зерновые, масличные культуры, молочные продукты, мясо и сахар, возрос до 151,8 п. в апреле.

Цены на пальмовое масло возросли до 17-месячного максимума, что привело к росту всего индекса.

Зерновые культуры возросли в цене на 1,5 % за месяц, в основном благодаря влиянию слабого доллара на цену кукурузы и резкому подорожанию семян масленичных культур.

В докладе ООН урожай зерновых культур в 2016–2017 гг. может стать вторым по величине мировым урожаем и достигнет 2,526 млрд т (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/07/18700451>). – 2016. – 7.05).

***

Объем переводов в Украину в I квартале увеличился на 8 % – до 544 млн дол. по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. Из Украины объем переводов снизился на 41 % – до 82 млн дол., сообщается на сайте Национального банка.

С начала года в Украину перечислено 544 млн дол. в эквиваленте (на 42 млн дол. больше, чем в I квартале 2015 г.), а за пределы Украины – 82 млн дол. в эквиваленте (на 56 млн дол. меньше, чем за аналогичный период прошлого года).

В пределах Украины перечислено 849 млн дол. в эквиваленте (на 221 млн дол. больше, чем в I квартале 2015 г.).

В Украину больше всего переводов поступает из США и России, в эти же страны осуществляется и большинство переводов из нашей страны.

Всего на территории Украины в течение I квартала работало 36 систем перевода денег: 21 система, созданная резидентами, и 15 систем, созданных нерезидентами (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/06/18697121>). – 2016. – 6.05*).

***

В Україні ціни виробників промислової продукції протягом січня – квітня 2016 р. порівнянї з аналогічним періодом 2015 р. зросли на 14,5 %. Про це повідомили у прес-службі Держстатистики.

За даними Держстатистики, за вказаний період ціни виробників на продукцію добувної промисловості й розроблення кар'єрів зросли на 10,8 %, у тому числі в добуванні сировини нафти та природного газу – на 43,9 %, кам'яного вугілля – на 16,7 %, ціни виробників металевих руд знизилися на 12 %.

Водночас ціни виробників переробної промисловості зросли за аналогічний період на 11,5 %. Так, найбільше зросли ціни виробників цукру – на 44,2 %, ціни виробників машин і устаткування, що не віднесені до інших угруповань – на 25,8 %, ціни виробників напоїв зросли на 24,4 % (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1569888-tsini-virobnikiv-promislovoi-produktsiyi-zrosli-u-sichni-kvitni-na-14-5>). – 2016. – 10.05*).

***

За оперативними даними, експорт українського бурякового цукру у квітні 2016 р. становив 961 т, що в 31 раз менше, ніж за аналогічний період минулого року (квітень 2015 р. – 29 746,92 т). Про це повідомляє асоціація «Укрцукор».

Основними ринками збуту для цукру в цьому місяці стали Азербайджан (622 т), Молдова (283 т). Варто відмітити, що минулого року цукор у квітні постачався до Киргизстану (11 992,7 т), Криму (7 452,01 т) та Румунії (4 254,8 т).

За оцінками «Укрцукру» сумарний обсяг експорту цукру у 2015/2016 маркетинговому році очікується в обсязі 50 тис. т, при цьому за вересень – квітень поточного МР фактично відвантажено 38 тис. т. (*Agravery*

(<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-zmensila-eksport-cukru-v-ponad-30-raziv>). – 2016. – 6.05).

***

Протягом січня – квітня 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. морськими портами України скорочено вантажопереробку на 9,1 % – до 43 млн 224 тис. т. Про це повідомили у прес-службі Мінінфраструктури України.

«За оперативними даними ДП “Адміністрація морських портів України” у січні – квітні 2016 р. вантажопереробка в морських портах України становила 43 млн 224 тис. т, що на 9,1 % нижче аналогічних показників 2015 р.», – сказано в повідомленні.

У відомстві зазначають, що за аналогічний період вантажопереробка експортних вантажів у морських портах України збільшилася на 4,2 % – до 33 млн 609 тис. т, вантажопереробка імпортованих вантажів зменшилася на 11,6 % – до 5 млн 668 тис. т.

Водночас перевалка транзитних вантажів за вказаний період збільшилася на 50,2 % – до 3 млн 576 тис. т, внутрішнє повідомлення – 370 тис. т.

Також за звітний період збільшилася переробка контейнерів у морських портах – на 18,4 % до 198 028 TEU (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1569874-morski-porti-ukrayini-za-4-misyatsi-zmenshili-vantazhopererobku-na-9-1>). – 2016. – 10.05).

***

Промышленное производство Германии сокращается второй месяц подряд из-за падения спроса. Об этом сообщает Bloomberg.

Производство, с поправкой на сезонные колебания, сократилось на 1,3 % в апреле по сравнению с мартом. В марте производство сократилось на 0,7 %. В годовом измерении производство возросло на 0,3 %.

Замедление глобального роста заставило экономику Германии переориентироваться на растущий внутренний спрос, подкрепляемый рекордно низкой безработицей. Деловая активность ухудшилась в прошлом месяце и ЦБ прогнозирует замедление экономического роста во II квартале из-за глобальных рисков, таких как замедление роста в Китае.

Сфера строительства сократилась на 3,2 % с февраля. Производство промежуточных продуктов сократилось на 1,3 %. Выпуск средств производства сократился на 1,4 %. Выпуск потребительских товаров сократился на 0,2 %.

Данные по производственным заказам сигнализируют о подъеме производства в следующих месяцах. Заказы возросли на 1,9 % в марте (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/10/18885023>). – 2016. – 10.05).